

ဓမ္မအသိဖြင့် အကျိုးရှိရှိနေမည်

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

၏

[ငယ်လက်ရာ]

မုန်းတုံ့ကို ပြေ နှင့်

အခြားဓမ္မဆောင်းပါးများ

သာသနာ - ၂၅၅၉

ကောဇာ - ၁၃၇၇

ခရစ် - ၂၀၁၅

စိတ်ငြိမ်းချမ်းမှု

- အတွယ်ရှိသမျှ စိတ်သောက မှချ ရှိလိမ့်မည်။
- တွယ်တာကင်းမှ စိတ်သောက လုံးဝ ကင်းနိုင်သည်။
- သောကမလွှမ်း စိတ်ငြိမ်းချမ်း တက်လှမ်း နိဗ္ဗာန်ပြည်။

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

ဓမ္မအသိဖြင့် အကျိုးရှိရှိနေမည်

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

၏

[ငယ်လက်ရာ]

ပုဂံတို့ကို ပြေ နှင့်
အခြားဓမ္မဆောင်းပါးများ

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

- ထုတ်ဝေသည့်အကြိမ် - တတိယအကြိမ်
၂၀၁၅ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ
- အုပ်ရေ - ၅၀၀၀ အုပ်
- မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း - နိုင်လင်း(စွယ်တော်)
- ထုတ်ဝေသူ - ဦးတင်အောင်ကျော်
မဏ္ဍိမပဋိပဒါစာပေ(မြ-၀၀၅၁၈)
- ပုံနှိပ်သူ - ဦးတင်အောင်ကျော်
စွယ်တော်ပုံနှိပ်တိုက်(မြ-၀၀၄၁၁)
အမှတ်(၁၄၇)၊ ၅၁လမ်း(အထက်)၊
ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်။

ထုတ်ဝေသည့်စာအုပ်ကတ်စာလောက်အညွှန်း(CIP)

၂၉၄၃

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ

မုန်းတုံ့ကိုဖြေနှင့် အခြားဓမ္မဆောင်းပါးများ

မဏ္ဍိမပဋိပဒါစာပေ၊ ၂၀၁၅။

စာမျက်နှာ - ၇၄၊ ၁၃ စင်တီ x ၁၉ စင်တီ

(၁) မုန်းတုံ့ကိုဖြေနှင့် အခြားဓမ္မဆောင်းပါးများ

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)
(ငယ်စဉ်ကပုံရိပ်)

အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)
(ယနေ့ ပါမောက္ခချုပ်ဆရာတော်)

မာတိကာ

□	အမှာစာ	
□	နိဒါန်း	က
◆	အချစ်နည်းနည်းလျှော့	၁
◆	မုန်းတုံ့ကို ဖြေ	၉
◆	ဘဝစက်ဝန်း ချာချာလည်	၁၇
◆	အနန္တဇိန	၂၇
◆	ဆေးကြောပြီးသော လက်ရှိသူ	၃၅
◆	ဝါကျွတ်ပွဲ၏ ရှုခင်းတစ်ခု	၄၃
◆	လက်တွေ့ကျသည့် အဖြေ	၅၁
◆	မိုက်ပြစ်မိုက်ဒဏ်	၅၉
◆	ကြည်ညိုစိတ်၏ တန်ဖိုး	၆၇

အမှာစာ

ပါမောက္ခချုပ်ဆရာတော်ဘုရား နုပျိုစဉ်က ရေးသားခဲ့သော ၁။ အချစ်နည်းနည်းလျှော့ ၂။ မုန်းတုံ့ကိုဖြေ စသော ဓမ္မဆောင်းပါး (၉)ပုဒ်ကို ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သက်တော် (၇၅)နှစ်ပြည့် စိန်ရတုမွေးနေ့ အခါသမယတွင် ပထမအကြိမ် အုပ်ရေ ၃၀၀၀၊ မွေးနေ့ပွဲအပြီးတွင် ဒုတိယအကြိမ် အုပ်ရေ ၁၀၀၀ စုစုပေါင်း အုပ်ရေ ၄၀၀၀ တို့ကို ဓမ္မဒါနအဖြစ် ရိုက်နှိပ်ပူဇော်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ယခုတဖန် ဓမ္မစာပေကို မြတ်နိုးကြသော စာပေဝါသနာရှင် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ လိုလားတောင့်တမှုကို ဖြည့်ဆည်းသောအားဖြင့် မိခင်တိုက်တာကြီး၏ တာဝန်ရှိဆရာတော်များ၏ တိုက်တွန်းချက်အရတတိယအကြိမ် အုပ်ရေ ၅၀၀၀ တို့ကို ထပ်မံရိုက်နှိပ် ပူဇော်အပ်ပါသည်။

သုခီ အတ္တနံ ပရိဟရန္တု
အရှင်ခေမိဿရာဘိဝံသ
၇၇-ခု၊ တော်သလင်းလပြည့်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

နိဒါန်း

ဓမ္မဗျူဟာစာစောင်တွင် ဆရာတော်ဘုရား နုပျိုစဉ်က ရေးသားခဲ့သော ဓမ္မဆောင်းပါးများကို ရှေးယခင်ကပင် ဖတ်၍ သဘောကျနှစ်ခြိုက်ခဲ့ပါသည်။ ‘အခါသင့်၍ အခွင့်သာခဲ့လျှင် စုစည်း၍ ဓမ္မဒါနပြုရပါမူ ကောင်းလေစွ’ ဟုလည်း အကြံဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ယခု ဓမ္မဗျူဟာ ဒေါ်ခင်လှတင် (မဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဇေ)၏ ကျေးဇူးပြုမှုကြောင့် ဓမ္မဗျူဟာ စာစောင်တွင် ကလောင်အမည် အမျိုးမျိုးဖြင့် ဆရာတော်ဘုရား ရေးသားခဲ့သော ဓမ္မဆောင်းပါးကိုးပုဒ်ကို တစ်စုတစ်စည်း တည်း ရရှိလာခဲ့ပါသည်။ သို့အတွက် ထိုဓမ္မဆောင်းပါးများကို စုစည်း၍ ဆရာတော်ဘုရား၏ ၇၅ နှစ်ပြည့် ဝိဇာတကာလ အခါသမယတွင် အခါသင့်အခွင့်သာ၍ ဓမ္မဒါနပြုလိုက်ပါ သည်။ စကားလုံး ရွေးချယ်မှုနှင့် သွယ်ကုံးမှု အပြင်အဆင်

နုယဉ်လှပသော်လည်း ကလက်မှု မရှိ၊ ဓမ္မလမ်းကြောင်းမှ
သွေဖည်မှု မရှိသော ဆရာတော်ဘုရား၏ ဓမ္မစာပန်းကလေး
များကို တနှိုက် မက်မက် ရှုမြင် မွှေးကြူကြပါကုန်၊ ပြီးလျှင်
မစွန့်မပစ် ရင်တွင်း နှလုံးတွင်း နှံ့သွင်းသိမ်းဆည်းထားကြ
ပါကုန်၊ ပြီးလျှင် လိုအပ်သလို ထုတ်ယူပန်ဆင်၍ မိမိတို့
ဘဝကို အလှဆင်ကြပါကုန်။

အသျှင်အဘိဇာတာဘိဝံသ
၇၆ ခု တွဲကျော် ၆

အချစ်နည်းနည်း လျှော့

□ ကိုမာလာ

ဤ၌ အချစ်ဆိုသည်မှာ တဏှာချစ်သာတည်း၊
လောကမှာ တဏှာမကင်းကြသေးသူတိုင်း အချစ်မကင်း
ကြသေးပေ။ လူကို ချစ်၍ ပစ္စည်းကို စုံမက်နေကြသည်။
အမိ၊အဖ မောင်နှမမို့ ချစ်မဝနိုင် ရှိကြသည်။ ဇနီးမယားနှင့်
သမီးသားမို့ ချစ်အားတွေ ပိုကြပြန်သည်။ ချစ်မိသည့် လူနှင့်
ပတ်ဝန်းကျင်ကို မခွဲနိုင် မခွါရက် ရှိနေကြသည်။ နေ့ရှိသရွေ့
အချစ်ကဗျာတွေ သီလျက် အချစ်လောကသို့ ချီတက်နေကြ
သည်။

သို့ပင် အချစ်သည်နေကြသော်လည်း အချစ်၏
နိဂုံးကိုကား ဆွဲကြည့်မိကြပုံ မရပေ။ အကယ်သာ အချစ်၏
နိဂုံးကို ဆွဲကြည့်မိမည်ဆိုပါက အချစ်နိဒါန်းပျိုးဖို့ လက်တွန့်

မိကောင်း တွန့်မိကြပေမည်၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အချစ်၏ နိဂုံးကား “အပြိုး”မဟုတ်၊ “အငိုအရွှိတ်”သာ ဖြစ်နေသောကြောင့်တည်း။

မြတ်ဗုဒ္ဓက “ပိယဇာတိကာ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနသုပါယာသာ ပိယပွဘဝိကာ- ပူဆွေးရ၊ ငိုကြွေးရ၊ ဒုက္ခဖြစ်ရ၊ စိတ်ညစ်ရ၊ အသည်းကျမ်းရတယ်ဆိုတာ ချစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ရတာ၊ ချစ်ခြင်းမှ အစပျိုးလာတာ”ဟု ဟောတော်မူခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် “အချစ်ကြောင့် ငိုရသည်” ဆိုသော မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ စကားကို လက်မခံပဲ “အချစ်ကြောင့် ပျော်ရွှင်ရသည်”ဟုသာ အချစ်ဆရာကြီးများက ဆိုချင်ကြ၏။ အချစ်၏ နိဂုံးမှာ အပြိုးသာဟု ထင်မှတ်လျက် ရှိနေကြသည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ “အချစ်ကြောင့် ငိုရသည်”ဆိုသော ဟောမိန့်ချက်နှင့်စပ်၍ သဘောမကျ ကန့်ကွက်ခဲ့ကြသဖြင့် ရှင်းလင်းချေပခဲ့ရပုံ ဇာတ်လမ်းကလေးတစ်ခုမှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းလှသည်။

ဗုဒ္ဓသည် သာဝတ္ထိမြို့ ဇေတဝန်ကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးလျက်ရှိ၏။ ဗုဒ္ဓထံ သာဝတ္ထိမြို့မှ ဒကာတစ်ယောက် ရောက်လာသည်။ ရှိခိုးဝပ်ချ၍ ခပ်မိုင်မိုင် ထိုင်နေသည်။

“ဘယ့်နှယ်လဲ ဒကာ! မျက်နှာမသာမယာနဲ့စိတ်ညစ်စရာ တွေ့နေသလား?”ဟု ဗုဒ္ဓက မေးတော်မူရာ. . .

“ချစ်မဝတဲ့ သားလှကလေးတစ်ယောက် သေဆုံး သွားသဖြင့် ဝမ်းနည်း ပူဆွေး ငိုကြွေးရပါကြောင်း” လျှောက် ထားလေသည်။

“အင်း . . . ဒီလိုပဲ ဖြစ်ရမယ်၊ သောကပရိဒေဝ ဗုဒ္ဓဒေါမနဿဥပါယာသ ဆိုတာ ချစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ရ တာပဲ၊ ချစ်ခြင်းမှ အစပျိုးခဲ့တာပဲ” ဗုဒ္ဓက တရားလမ်းကြောင်း ဖြင့် မိန့်သည်။

“ဘယ့်နှယ် အရှင်ဘုရား! သောကပရိဒေဝဟာ ချစ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ မဟုတ်နိုင်ပါ။ တပည့်တော် ဒီစကား လက်မခံနိုင်ပါ။ ချစ်ခြင်းကြောင့် ပျော်ရ ရွှင်ရခြင်း သာ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။”

ထိုဒကာသည် ဗုဒ္ဓ၏ စကားကို ကန့်ကွက်၍ ထပြန် သွားလေ၏။ ထိုစဉ်က ဗုဒ္ဓနှင့် မလှမ်းမကမ်း သစ်ပင်ရိပ် အောက်မှာ ကစားသမားအချို့သည် ကြွေပစ်ကစားနေကြ သည်။ ထိုဒကာသည် ကစားဝိုင်းသို့ သွားပြီး ‘ရဟန်းဂေါတမ က အချစ်ကြောင့် သောကပရိဒေဝ ဖြစ်တယ်၊ အချစ်ကြောင့် ငိုရတယ်’လို့ အမိန့်ရှိပုံ၊ သူက မဖြစ်နိုင်ဟု ကန့်ကွက်ပြီး အချစ်ကြောင့် ဝမ်းသာပျော်ရွှင်မှုသာ ဖြစ်နိုင်ကြောင်း ပြန်ပြီး လျှောက်ခဲ့ပုံတို့ကို ပြောပြရာ ကစားသမားများက သူ့ဘက်မှ ထောက်ခံကြသည်။

ဤသတင်းသည် သာဝတ္ထိမြို့တွင်း ယုံနှံသွားသည်၊
 နန်းတွင်းသို့ပင် ရောက်ရှိသွားသည်။ ထိုအခါ ပသေနဒီ
 ကောသလ ဘုရင်ကြီးက မလ္လိကာမိဖုရားကို ခေါ်ပြီး “ငိုရ
 တာဟာ ချစ်ခင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်တယ်လို့ မင်းရဟန်းဂေါတမ
 က ဟော ဆိုပါလား?” ဟု ပြောသည်။ “မြတ်စွာဘုရားက
 ဟောတယ်ဆိုရင် မမှားပါဘူး၊ ဒီတိုင်း ဖြစ်ရမှာပဲ” ဟု မလ္လိကာ
 က အေးအေးဆေးဆေး ပြန်ပြောသည်။

“အင်း . . . မလ္လိကာကတော့ ဆရာပြောသမျှ
 ‘မှန်ပါတယ်၊ မှန်ပါတယ် ဆရာ’ ဆိုတဲ့ တပည့်ကျနေတာပဲ၊
 ရဟန်းဂေါတမ ဟောသမျှ အမှန်ချည်းပဲ၊ သွား သွား သွား၊
 အလွန်မှန်းစရာကောင်းတဲ့ မလ္လိကာ” ဘုရင်ကြီးက စိတ်
 ဆိုးဆိုးနဲ့ အော်ငေါက်လွတ်လိုက်သည်။

ထိုအခါ မလ္လိကာသည် အပြုံးမပျက် ပြန်လာခဲ့ပြီး
 နာဠိဇယ်ပုဏ္ဏားကို အပါးခေါ်ကာ “ဗုဒ္ဓဆီ သွားစမ်းပါ
 ဗြာဟ္မဏ၊ ကျွန်ုပ်စကားနဲ့ မလ္လိကာက မြတ်ဘုရားအား
 ရှိခိုးလိုက်ပါကြောင်း၊ ကျန်းမာရေး မေးလျှောက်လိုက်ပါ
 ကြောင်း လျှောက်ထားပါ၊ ပြီးတော့ ပူဆွေးရင့်ကြွေးရတယ်ဆို
 တာ ချစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်တယ်လို့ မြတ်ဘုရားဟောပါ
 သလား? လို့လဲ လျှောက်ပါလေ၊ အဲသည်အခါမှာ မြတ်ဘုရား
 အမိန့်ရှိတာကို သေသေချာချာ မှတ်ခဲ့၊ ဘုရားဆိုတာ ဘယ်
 တော့မှ အမှားမဟောဘူး” ဟု မှာကြားလွတ်လိုက်သည်။

နာဠိဇယ်ပုဏ္ဏားသည် ဗုဒ္ဓထံရောက်၍ မလ္လိကာ မှာလိုက်သမျှတို့ကို လျှောက်ထားသည်။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက “ပူဆွေးရငိုကြွေးရတာဟာ ချစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်တယ်ဆိုတာ မှန်တယ်။ ဒါကို နားလည်အောင် ရှင်းပြမယ်။ ရှေးက ဒီသာဝတ္ထိမြို့မှာပဲ မိခင်သေဆုံးသွားတဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ဦးဟာ ပူဆွေးသောကရောက်ပြီး ‘ကျွန်မအမေ မမြင်ဘူးလားရှင်၊ ကျွန်မအမေများ မမြင်ဘူးလားရှင်’ ဟု လူတကာ လျှောက် မေးပြီး အရူးမကလေး ဖြစ်သွားဖူးတယ်။ ဒီလို ပူဆွေးငိုကြွေး ရတာဟာ မိခင်အပေါ် ချစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်တာပဲမဟုတ် လား?။”

“ဒီ သာဝတ္ထိမြို့ကပဲ အမျိုးသမီးတစ်ဦးဟာ သူ့ အိမ်သားနဲ့အတူ မိဘဆွေမျိုးများထံ သွားလည်တယ်။ သူ့ မိဘတွေက ဒီလူနဲ့ သဘောမတူဘူး။ ဒီတော့ အတင်းခွဲပြီး သူတို့သဘောတူတဲ့ နောက်လူတစ်ယောက်နဲ့ နေရာချထားဖို့ စီမံကြတယ်။ အမျိုးသမီးက ဒီအကြောင်း သူ့ ယောက်ျားကို ဖွင့်ပြောလိုက်တယ်။ ယောက်ျားလုပ်သူမှာ ပူဆွေးသောက ရောက်ပြီး နောက်ဘဝမှာ ဆုံကြစို့ဟုဆိုကာ သေကြောင်း ကြိုလိုက်တယ်။ ဒီအဖြစ်အပျက်က သောကပရိဒေဝဟာ ချစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ထောက်ခံနေတယ်” ဗုဒ္ဓက ဤသို့ ရှင်းလင်း မိန့်ကြားတော်မူလေသည်။

နာဠိဇယ်သည် ဗုဒ္ဓ၏ မိန့်ဆိုရှင်းလင်းချက်ကို မလ္လိကာအား ပြောကြားသည်။ မလ္လိကာသည် လိမ္မာဖျတ်လတ် ပါးနပ်သည့် မိဖုရားပီပီ ဘုရင်ကြီးထံ ပြုံးရွှင်စွာ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ စကားစသည်။

“ဘယ့်နှယ်လဲ အရှင်မင်းတရား! ဝဇီရီမင်းသမီးကို ချစ်တယ် မဟုတ်လား?”

“ချစ်တာပေါ့ မလ္လိကာ”

“ဒါဖြင့် မပြောကောင်း ပြောကောင်း ခုနေများ ဝဇီရီမင်းသမီး နတ်ရွာစံသွားမယ်ဆိုရင် ပူဆွေး ငိုကြွေးရမှာ ပေါ့နော်”

“ပူဆွေးရငိုကြွေးရရုံ ဘယ်ကမလဲ၊ ငါ့အသက်တောင် ထိခိုက်သွားနိုင်တယ်”

“ခုလို မင်းတရား ပူဆွေး ငိုကြွေးရတယ်ဆိုတာ ဝဇီရီမင်းသမီးကို ချစ်လို့ပဲ မဟုတ်လား၊ ဒါကို ရည်ရွယ်ပြီး မြတ်စွာဘုရားက သောကပရိဒေဝဟာ ချစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်တာလို့ ဟောခြင်းဖြစ်ပါတယ် အရှင်မင်းတရား”

မလ္လိကာက ခုလိုမေးပြီး လက်တွေ့ ရှင်းပြသောအခါ ကောသလဘုရင်ကြီးသည် သဘောကျကာ ကျေနပ်အားရ လှသဖြင့် “အံ့စရာပဲ မလ္လိကာ! အံ့စရာပဲ၊ ဗုဒ္ဓဟာ အလွန် ထိုးထွင်းမြင်တတ်ပါပေတယ်၊ ကဲ... နှုတ်ကျင်းဖို့ ရေ တစ်ခွက်ပေးစမ်း” ဟု ပြောဆို နှုတ်ကျင်းပြီးနောက် ဗုဒ္ဓရှိရာ

တရိုတသေလက်အုပ်ချီလျက် “နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ” ဟု ဝမ်းသာရွှင်မြူး ဥဒါန်း ကျူးလိုက်၏။

စာဖတ်သူသည် အချစ်၏ နိဂုံးမှာ အပြုံးမဟုတ်၊ အငိုအရွှိတ်သာ ဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက်ပြီးဖြစ်ရာ စိုးရိမ် ပူဆွေးရာ၊ ငိုကြွေးရာ၊ ဒုက္ခဖြစ်ရာ၊ စိတ်ညစ်ရာ၊ အသည်းကျွမ်း ရဆိုသည့် ဒုက္ခအဝဝမှ သက်သာရာရလိုပါလျှင် အချစ် နည်းနည်းလျော့ဖို့ လိုပါသတည်း။ ။

ဓမ္မဗျူဟာစာစောင်၊ အတွဲ(၁၁)၊ အမှတ်(၉)
၁၃၃၄-ခုနှစ်၊ နတ်တော်လပြည့်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

မုန်းတုံ့ကို ဖြေ

□ ကိုမာလာ

လူ့စိတ်တွင် မှီတွယ်ဖြစ်ပေါ်လာတတ်သော တဏှာပေမဖြင့် ချစ်ခြင်း၊ ဒေါသအာယာတဖြင့် မုန်းခြင်း နှစ်မျိုးလုံး ဘယ်အရာမှ မကောင်းပေ။ အချစ်အမုန်း နှစ်မျိုးလုံးသည် လက်ခံထားမိသူကို လှလှကြီး ဒုက္ခပေးတတ်ကြသည်။

ထိုတွင် ချစ်ခြင်းသည် အဆိပ်ခတ်ထားသော အဖျော်ယမကာနှင့် တူသည်။ သောက်စတွင် ချိုမြိမြိမို့ အရသာ ရှိလှသော်လည်း အဆိပ်ဒဏ်ခံရသည့်အခါတွင်မူ သက်ပြတ်ကြွေမှု ဒုက္ခရောက်ရလေသည်။ ချစ်စ ခင်စ ပြုံးရယ်ရသော်လည်း မလွဲသာ၍ ခွဲခွာရသည့် အဆုံး၌မူ မပြုံးနိုင်မရွှင်အား သည်းကြားလှိုက်ဖို ရှိုက်ကြီးငိုရတော့သည်။ “ချစ်ခြင်းကြောင့် သောကဖြစ်ရသည်၊ ချစ်ခြင်းကြောင့် ဘေး

တွေ့ရသည်။ ချစ်ခြင်းမှ လွတ်မြောက်ပြီးသူမှာ သောက မရှိနိုင်၊ ဘယ်မှာ ဘေးရှိနိုင်အံ့နည်း” ဟု ဗုဒ္ဓက လက်တွေ့ သုံးသပ်ပြတော်မူခဲ့ပေသည်။ ချစ်ခြင်းသည် ဒုက္ခအမျိုးမျိုး ပေးတတ်သောကြောင့် ဒုက္ခပေါ့လိုလျှင် အချစ်လျှော့ပါမှ ဖြစ်မည်။

အချစ်လျှော့သော်လည်း အမုန်းကိုတော့ လက်မခံ သင့်ပေ။ “ပေါ့စေလို၍ ကြောင်ရုပ်ထိုး ဆေးအတွက် လေး” မဖြစ်စေသင့်။ မုန်းခြင်းသည် အဆိပ်ခတ်ထားသော ဘူးခါး ရည်နှင့် တူသည်။ သောက်စတွင်လည်း ပျို့အန်ထွက်မျှ ခါးလှ နံလှသည်။ အဆိပ်သင့်သောအခါလည်း သက်ပြတ်ကြွေမှု ဒုက္ခနှင့် ရင်ဆိုင်ရလေသည်။

မုန်းခြင်းသည် ချစ်ခြင်းထက်ပင် ဆိုးသေးသည်။ ချစ်ခြင်းမှာ အစတွင် ပျော်မဆုံးအောင် သာယာဖွယ်ရှိသော် လည်း မုန်းခြင်းမှာမူ သာယာဖွယ်ဟူက မြူတစ်စိမျှ မရှိချေ။ “စစချင်း ဆောက်နဲ့ ထွင်း” ဆိုတာမျိုး ဖြစ်သည်။ မီးသည် တောက်လျှင်တောက်ချင်း ပူလောင်တတ်ပြီး ကြာလေ ပူလောင်လေ ဖြစ်သည်။ မုန်းခြင်းသည် မီးနှင့် တူ၏။ မုန်းစ မုန်းဆုံး တဟုန်းဟုန်း ပူလောင်တတ်သည်။

မုန်းခြင်းကို အဘိဓမ္မာဝေါဟာရဖြင့် ‘ဒေါသ’ဟု ခေါ်သည်။ ဒေါသဆိုသည်မှာ စိတ်၌ မှီတွယ်ဖြစ်တတ်သော စေတသိက်မျိုး ဖြစ်သည်။ ဒေါသကို လက္ခဏာ၊ ရသာ၊ ပစ္စု

ပဋ္ဌာန်၊ ပဒဋ္ဌာန်တို့ဖြင့် အဋ္ဌကထာဆရာမြတ်တို့က ဤသို့ သရုပ်ဖော်ကြသည်။

“ဒေါသသည် ရိုက်ပုတ်အပ်သော မြွေဆိုးပမာ ကြမ်းတမ်းခက်ထန်သော လက္ခဏာရှိသည်။ အဆိပ်မိထား သူ့အလား တုန်လှုပ်ချောက်ချားခြင်း ကိစ္စရှိသည်။ တစ်နည်း မှာ တောမီးပမာ မှီရာပုဂ္ဂိုလ်ကို လောင်တတ်သော ကိစ္စ ရှိသည်။ အခွင့်သာသည်နှင့်တပြိုင်နက် ဒုက္ခပေးတတ်သော ရန်သူအလား ပြစ်မှားတတ်သောတရားဟု ယောဂီဉာဏ် အမြင်မှာ ထင်လာသည်။ အာယာတ ဝတ္ထုဟူသည့် နီးကပ် သော အကြောင်းရှိသည်။ အဆိပ်ခတ်ထားသော နွားကျင်ငယ် နှင့် တူလေသည်။”

မုန်းခြင်းသည် အကြောင်းကင်းလျက် ဖြစ်လာနိုင် သော တရားမျိုးမဟုတ်။ ဆိုင်ရာအကြောင်းတို့က စုပေါင်း ဖန်တီးပေးလိုက်သော အကျိုးတရားမျိုးသာ ဖြစ်သည်။ ယမ်းဖို၊ ယမ်းမ၊ ပွတ်ခြစ်ပေးမှု လုံ့လ ဤအကြောင်းသုံးမျိုးက စုပေါင်းဖန်တီးလိုက်သောကြောင့် မီးခြစ်ဆံမှာ မီးတောက် ကလေး ဖြစ်ပေါ်လာရသည်။ အနိဋ္ဌာရုံနှင့် တွေ့ဆုံရခြင်း၊ နှလုံးသွင်းမှားခြင်းဟူသော အကြောင်းနှစ်ရပ် ပေါင်းစပ်မိ သောအခါ မုန်းခြင်းဒေါသ ပေါ်လာရပေသည်။ “ဒင်းဟာ ငါနဲ့ ငါ့ချစ်ခင်သူရဲ့ အကျိုးမဲ့ကို အရင်ကလည်း လုပ်ခဲ့တယ်။ ခုလည်း လုပ်တုန်းပဲ၊ နောင်လည်း လုပ်ဦးမှာပဲ၊ ငါနဲ့ မတဲ့သူရဲ့

အကျိုးကို အရင်ကလည်း လုပ်ခဲ့တယ်၊ ခုလည်း လုပ်တုန်းပဲ၊
နောင်လည်း လုပ်ဦးမှာပဲ” ဟု မကျေနိုင် မချမ်းနိုင် ဖြစ်ခြင်းဖြင့်
အမုန်းတရား တိုးပွားလာနိုင်သည်။

မုန်းခြင်းသည် ဆိုးကျိုး ဆိုးမွေကို အပ်နှင်းတတ်သည်။
မုန်းစိတ် ဝင်လာပြီဆိုကတည်းက မုန်းစိတ်ရှင်သည် ဦးစွာ
ခံရလေသည်။ မျက်ထောင့် နီလာသည်။ အံကြိတ်ရသည်။
တောက်ခေါက်မိသည်။ တကိုယ်လုံး ဆတ်ဆတ်တုန်ကာ
နေမချို ထိုင်မထိ ဖြစ်ရသည်။ မုန်းစိတ် ဆင်ရိုင်းကို အချိန်မီ
ချွန်းမအုပ်နိုင်ပါလျှင် ကြောက်မက်ဖွယ် ကြေကွဲဖွယ်များနှင့်
ရင်ဆိုင်ရတော့သည်။

ဒေါသသည် အကျိုးလည်း မသိ၊ အကြောင်းလည်း
မမြင်၊ ဒေါသနှိပ်စက်ခံနေရစဉ် ထိုသူအဖို့ မှောင်အတိကျ
လျက် ရှိသည်။ မုန်းခြင်း၏ အပြစ်တို့ကား များလှစွာ၏။
မုန်းခြင်းကြောင့် မိမိကိုယ်ကို ဆင်းရဲအောင်လည်း လုပ်သည်။
သူတပါး ဆင်းရဲအောင်လည်း လုပ်သည်။ သို့မဟုတ် နှစ်ဦးလုံး
ဆင်းရဲအောင်လည်း လုပ်မိတတ်သည်။ ကိုယ့်အကျိုးမှန်း
လည်း မသိနိုင်၊ သူတပါးအကျိုးမှန်းလည်း မသိနိုင်၊ နှစ်ဦးလုံး
၏ အကျိုးမှန်းပင် မသိနိုင်၊ ဒုစရိုက်ကိုလည်း မရှောင်နိုင်
တော့ချေ။

မုန်းတုံ့မပြေနိုင်ခဲ့လျှင် ကလဲ့စားချေခြင်းဖြင့် သံသရာ
လည်ကြရမည်။ ကြောင်နှင့်ကြွက်တို့သည်လည်းကောင်း၊

မြွေနှင့် မြွေပါတို့သည်လည်းကောင်း မုန်းတုံမပြေ ကမ္ဘာ့
 ရန်ဖက်ကြီးများ ဖြစ်လျက်နေကြသည်။ ရှေးက ကြို့ပင်စောင့်
 နတ်နှင့် ဝက်ဝံတို့သည် မုန်းတုံမပြေ အချင်းချင်း ပျက်စီးစေခဲ့
 ကြလေသည်။ လူမျိုးအချင်းချင်းလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံအချင်း
 ချင်းလည်းကောင်း၊ မုန်းစိတ်ပွားနေကြပါလျှင် အဆုံးမသတ်
 နိုင်သော စစ်ပွဲကြီးများကို ဆင်နွှဲနေကြလေဦးမည်၊ ဗုံးသံ၊
 အမြောက်သံ တကမ္ဘာလုံး ညံလျက် နေပေဦးမည်၊ ယမ်းငွေ့
 ယမ်းနံ့တို့သည် ကမ္ဘာအနှံ့ လှိုင်ပျံ့နေပေဦးမည်။

မုန်းခြင်း၏ အပြစ်တို့ကို နစ်နစ်နော့နော့ စောကြော
 ဆင်ခြင်ကာ မုန်းစိတ်ကို ပယ်ခွာရမည်၊ မုန်းစိတ်ဆင်ရိုင်းကို
 ချွန်းအုပ် နှိမ်နင်းရမည်၊ မုန်းစိတ်မီးပွား မကြီးထွားမိက
 ဆီးတားငြိမ်းသတ်ကြရမည်၊ မုန်းစရာတွေ့သော်လည်း မုန်း၍
 မနေ မုန်းတုံကို ဖြေရမည်၊ မုန်းတုံကို မည်သို့ဖြေမည်နည်း?၊
 မစင်အညစ်အကြေး လူးပေနေသောနေရာကို မစင်ဖြင့်
 ဆေးကြော၍ မရ၊ အမုန်းကို အမုန်းဖြင့် တုံ့ပြန်နေ၍ အမုန်း
 မပြေနိုင်၊ ခန္တီ၊မေတ္တာဖြင့် တုံ့ပြန်မှသာ ပြေနိုင်ပေသည်။

“ဒင်း ငါ့ကို ဆဲဖူးတယ်၊ ငါ့ကို ရိုက်နှက်ဖူးတယ်၊
 ငါ့ကို အနိုင်ယူဖူးတယ်၊ ငါ့ပစ္စည်း မတရားယူဖူးတယ်”
 စသည်ဖြင့် မုန်းစိတ်နှောင်ကြိုး အမျိုးမျိုး အထပ်ထပ်
 ရစ်ပတ်နေသူမှာ ရန်မငြိမ်းနိုင်၊ မုန်းတုံမပြန် သည်းခံ
 မျက်ဖြေသူများမှာသာ ရန်ငြိမ်းနိုင်ပေသည်၊ ပုဂံခေတ်က

အနန္တသူရိယသည် “သူတည်းတစ်ယောက်၊ ကောင်းဖို့ရောက်
မူ၊ သူတစ်ယောက်မှာ၊ ပျက်လင့်ကာသာ၊ ဓမ္မတာတည်း”
ဖြင့် မုန်းတုံ့ကို ဖြေခဲ့သည်။

မြတ်ဗုဒ္ဓက မုန်းတုံ့ဖြေနည်းကို ဤသို့ သွန်သင်ပြသ
ဆုံးမတော်မူခဲ့သည်။ “မိမိ မုန်းမိသည့်ပုဂ္ဂိုလ်အပေါ် မေတ္တာ
ပွားခြင်း၊ ကရုဏာထားခြင်း၊ ဥပေက္ခာပြုခြင်း၊ မေ့ပျောက်
ပစ်ခြင်း၊ ကံပိုင်ရှင်သဘောကို အခိုင်အမာ စွဲကိုင်ထားခြင်း
ဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော မုန်းစိတ်ကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖျောက်ပစ်
ရမည်” ဟူ၏။

အကြောင်းတခုခုကြောင့် တစုံတယောက်သောသူကို
မုန်းမိပြီဆိုပါက ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မေတ္တာပို့ရမည်။ မုန်းနေသူကို
မေတ္တာပို့ရသည်မှာ လူတိုင်းအဖို့ လွယ်လှမည် မဟုတ်ပေ။
သို့ရာတွင် ထိုသူ၏ မုန်းစရာ အကွက်များကို ပယ်လှန်၊
ခင်မင်စရာ အကွက်များကိုသာ ရှာကြံပြီး ထိုအကွက်ကို
ဆုပ်ကိုင်ကာ မေတ္တာပွားရမည်။ ရေငတ်လာသော နွေခရီး
သည်သည် ညွန်မှော် ဖုံးနေသော ရေအိုင်ကြီးမှ ညွန်မှော်
တို့ကို အသာဖယ်ပြီး ရေကိုသာ သောက်သကဲ့သို့တည်း။

မေတ္တာပို့၍ မုန်းစိတ် မပြေလျှင် ထိုသူ၏ ပျော့ကွက်
ညံ့ကွက်သနားစရာအကွက်တို့ကို ရှာကြံပြီး ကရုဏာ ပွား
ရမည်။ သို့မှ မုန်းစိတ် မပြေသေးလျှင် ချစ်စိတ် မဝင်သလို

မုန်းစိတ်လည်း မဝင်စေပဲ အလယ်အလတ်သဘောတွင် ခိုင်မာစွာ ရပ်တည်သည့် ဥပေက္ခာတရားကို လက်ကိုင်ထားပြီး မုန်းတုံ့ဖြေရမည်။ သို့မှ မုန်းစိတ်မပြေသေးဘူးဆိုလျှင် ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို မေ့ပစ်လိုက်ရမည်။ သူ့အကြောင်းကို စိတ်ကူးပင် မထည့်ပဲ နေရမည်။ သို့တိုင် မုန်းစိတ်မပြေသေးဘူးဆိုလျှင် ကံပိုင်ရှင်သဘောကို အခိုင်အမာ စွဲကိုင်ခြင်းဖြင့် မပြေပြေ အောင် မုန်းတုံ့ကို ဖြေရမည်။ “သူ့ကံနဲ့သူ ဖြစ်မည့်လူကို ငါက မုန်းနေတော့ကော ဘာလုပ်ဦးမှာလဲ”ဟု ဆင်ခြင် သုံးသပ်ခြင်းဖြင့် အမုန်းဇာတ်သိမ်းအောင် လုပ်ရမည်။ မုန်းတုံ့ ကိုဖယ် မေတ္တာတုံ့လှယ်ကြရမည်။

လူတိုင်းလူတိုင်း ဤသို့မုန်းတုံ့ကိုဖယ် မေတ္တာတုံ့လှယ် ကြမှသာလျှင် သာယာပျော်ရွှင်ဖွယ်ကောင်းသော ဘဝကို ကြုံတွေ့နိုင်ပေသည်။ လူအချင်းချင်းလည်းကောင်း၊ လူမျိုး အချင်းချင်းလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံအချင်းချင်းလည်းကောင်း မုန်းတုံ့ပယ်လှန် မေတ္တာတုံ့ပြန်မှသာလျှင် ကမ္ဘာကြီး ထာဝရ ငြိမ်းချမ်းသာယာနိုင်ပေမည်။ လူမျိုးအချင်းချင်း မုန်းစိတ် ပွားကာ အတောမသတ် အရက်စက်ဆုံး အကြမ်းကြုတ်ဆုံး ဆင်နွဲနေကြသော လူသတ်စစ်ပွဲကြီးများလည်း အကန့်အသတ် မရှိ ရပ်နားသွားကြပေလိမ့်မည်။ အမြောက်သံ ဗုံးသံ တိတ်၍ မေတ္တာပို့သံတွေ တကမ္ဘာလုံး ညံ့လာပေလိမ့်မည်။ ယမ်းခိုး

ယမ်းနဲ့တွေ ကင်းရှင်း၍ မေတ္တာရနဲ့တွေ ကြိုင်သင်းလာပေ
လိမ့်မည်။ သို့ကြောင့်မို့ ရရှိလာသည့် ဘဝလေး တန်ဖိုးရှိ
လေအောင် ကမ္ဘာကြီး ငြိမ်းချမ်းသာယာလေအောင် “မေတ္တာ
တုံ့ဝေ မုန်းတုံ့ပြေကြပါ” ဟု အထပ်ထပ် ပြောချင်ပါသတည်း။

ဓမ္မဗျူဟာစာစောင်၊ အတွဲ(၁၁)၊ အမှတ်(၁၁)
၁၃၃၄-ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်၊ စနေနေ့

ဘဝစက်ဝန်း ချာချာလည်

□ ကိုမာလာ

အဝိဇ္ဇာက ဘဝ၏အပြစ်ကို မမြင်ရအောင် အမှောင်ချ ကွယ်ကာထားသည်။ တဏှာက ဘဝကို မက်မော သာယာ တွယ်တာသည်။ ကံတရားက ထိုထို ဘဝသို့ ပစ်ချလိုက်သည်။ ကံပစ်ချရာဌာနမှာ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ် တည်နေသည်။ ဤတွင် ဘဝတစ်ခု အစပြုသည်။

တဖန် ရရှိထားသောဘဝမှာ အဝိဇ္ဇာက ကွယ်ကာ ပြန်သည်။ တဏှာက တွယ်တာပြန်သည်။ ထိုအခါ ကိုယ်ဖြင့် လုပ်၊ နှုတ်ဖြင့်ပြော၊ မနောက ကြံစည် အလီလီသော ကံ တရားများကို ပြုမိလေ၏။ ထိုကံတွေက ဘဝအတန်တန်ကို ဖန်တီးကြပြန်သည်။ ရှည်ဝေးခဲ့ရသည်။ ဘဝစက်ဝန်းကြီး ချာချာလည်ခဲ့ရသည်။

အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာသည် ဘဝစက်ဝန်း၏ ‘ပုံတောင်း’ ဖြစ်သည်။ ကံတွေက ‘အကန့်’၊ ဇရာ မရဏကား ‘အကွပ်’ ဖြစ်သည်။ ပုံတောင်း၊ အကန့်၊ အကွပ် ဤသုံးရပ် ပေါင်းစပ် ထားသော ဘဝစက်ဝန်းသည် အစမထင် သံသရာမှာ အစဉ် မပြတ် လည်ပတ်လာခဲ့သည်။ ဘဝစက်ဝန်း ချာချာလည်နေ သမျှ မရေတွက်နိုင် မဆုံးနိုင်သော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးကို တွေ့ကြုံ ခံစားကြရသည်။ ဘဝစက်ဝန်း အလည်ရပ်မှသာ ဒုက္ခတွေ့ အဆုံးသတ်သွားပေလိမ့်မည်။

ဘဝစက်ဝန်းကြီး မလည်နိုင်အောင် မည်သို့ ပြုလုပ် ရမည်နည်း?၊ မြတ်ဘုရား ဟောကြားခဲ့သော မဇ္ဈိမပဋိပဒါ လမ်းစဉ်ကို ကျင့်သုံးပြီး အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် ပုဆိန်ကို အရယူကာ ဘဝစက်ဝန်းကြီးကို ထုခွဲ ပြိုဖျက်ပစ်ခြင်းဖြင့် မလည်နိုင်အောင် ပြုလုပ်ရပေမည်။ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် ပုဆိန်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ပုံတောင်းကို ထောင်းထောင်းကြေ အောင် ထုခွဲပစ်ရမည်။ ပုံတောင်း ကြေသွားလျှင် ကံတည်း ဟူသော အကန့်တို့လည်း ဖရိုဖရဲ ပြိုကွဲလဲကျသွားပေလိမ့် မည်။ ဇရာမရဏ အကွပ်လည်း ရပ်တည်ခွင့် မရတော့ချေ။ ဤမျှဖြင့် ဘဝစက်ဝန်းကြီးသည် ပြိုကွဲလဲကျ အဆုံးသတ် သွားရတော့သည်။ ဤနယ် ဘဝစက်ဝန်းကြီး ပြိုကွဲလဲကျ အဆုံးသတ်သွားခြင်းသည်ပင် ဘဝချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန် ဖြစ်သည်။

ဘဝချုပ်ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကား ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းရာ ဖြစ်သည်။ ဘဝအပြစ်ကို နစ်နစ်နောနော သိမြင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မွန်တို့၏ စံပျော်ရာ ဖြစ်သည်။ ဘေးကင်းရန်ကွာ အေးချမ်းရာ ဖြစ်သည်။ ဘဝဒုက္ခ ကြောက်လှသူတို့၏ ခိုလှုံရာ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဘဝ၏အပြစ်ကို မမြင်၊ ဘဝကို ခင်မင်နေကြသူ ပုထုဇဉ်တို့က နိဗ္ဗာန်ဆိုသည်မှာ မျှော်လင့်ချက် ကင်းမဲ့ရာဌာန ဖြစ်သည်ဟု မြင်နေကြသည်။ အသူတရာ နက်လှသည့် ချောက်ကမ်းပါးကြီးအလား ကြောက်စရာဟု ထင်မှတ်မှားနေကြသည်။ ရဲရဲညီးသည့် မီးတောက်ကြီးအသွင် တွေးထင်ကြောက်ရွံ့ မကပ်ဝံ့ ရှိနေကြသည်။ သို့ဖြစ်ရသည်မှာ အဝိဇ္ဇာ တဏှာတည်းဟူသော အကွယ်အကာနှင့် အတွယ်အတာ မကင်းကြသေးသဖြင့် ဘဝအပြစ်ကို မမြင်နိုင်ကြသေးသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ဘဝအပြစ်ကို မမြင်သေးသမျှ ဘဝချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို မြတ်နိုးတတ်ဦးမည် မဟုတ်ပေ။

ဘဝအပြစ်မြင်အောင် မဇ္ဈိမပဋိပဒါလမ်းစဉ်ကို ကျင့်သုံးပြီး အကွယ်အကာကို လှုပ်ရမည်၊ အတွယ်အတာကို ဖြတ်ရမည်။ အကွယ်အကာရှင်း၍ အတွယ်အတာ ကင်းသွားလျှင် ဘဝအပြစ်ကို ထင်းထင်းကြီး မြင်လာပေလိမ့်မည်။ ဘဝအပြစ် မြင်လေလေ ဘဝချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို မြတ်နိုးတတ်လေလေ ဖြစ်လာမည်။ ထိုအခါ ဘဝကို တော်လှန်၍ နိဗ္ဗာန်နှင့် လျော်ကန်သောအကျင့်ကို အရိုးကြေကြေ အရေခန်းခန်း မသွေတမ်း ကြိုးပမ်းတော့သည်။

ဤတွင် ဘဝအပြစ်ကို ကိုယ်တွေ့ သိမြင်ကာ သံဝေဂကြီးစွာဖြင့် ဘဝချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ အရောက်လှမ်းခဲ့ကြသည့် ဘဝခရီးသည် သုံးဦး၏ ကြေကွဲဖွယ် အတ္ထုပ္ပတ်ကို သာဓကတစ်ရပ်အဖြစ် တင်ပြလိုပေသည်။

သာဝတ္ထိပြည်မှ အမျိုးသမီးလေးတစ်ဦးသည် ကုန်သည်လေးတစ်ဦးနှင့် အကြောင်းပါသည်။ ကုန်သည်လေးသည် ရခါစ ဇနီးငယ်ကို မိဘထံ အပ်နှံ၍ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ဘက်သို့ ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ် ထွက်လာခဲ့သည်။ တစ်လ၊ နှစ်လ၊ သုံးလ၊ လေးငါးခြောက်လ ကြာသောအခါ အမျိုးသမီးငယ်မှာ ကိုယ်ဝန်ထင်ရှားလာသည်။ ထိုအခါ ယောက္ခမများက သူတို့သား မရှိခိုက် ယောက်ျားတစ်ပါးနှင့် ဖောက်ပြားသည်ဟု စွပ်စွဲကာ အိမ်မှ နှင်ချလိုက်ကြသည်။ အမျိုးသမီးလေးသည် အမျိုးမျိုး တောင်းပန်ရှင်းပြ၍ မရသည့်အဆုံး မျက်နှာငယ်ငယ်နှင့် အိမ်ပေါ်မှ ဆင်းခဲ့ရသည်။

မိမိအိမ်သား ကုန်ရောင်းသွားရာ ရာဇဂြိုဟ်သို့ လိုက်ခဲ့သည်။ ရှာရဖွေရနှစ်လကျော် သုံးလကြာမှ ရာဇဂြိုဟ်အနီးသို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ ရက်တွေကလည်း ကျွမ်း၊ ခရီးကလည်း ပန်း၊ စိတ်ကလည်း နွမ်းနှင့် မလှမ်းချင်အောင် ဖြစ်လာသည်။ ခရီးတစ်ထောက်နားရန် ရာဇဂြိုဟ်အနီး ဇရပ်တစ်ခုသို့ ဝင်သည်။ သည်တွင် ကလေးမျက်နှာ မြင်လေသည်။ ကူညီမည့်သူ မလာ၊ ကိုယ်တိုင်သာ လက်သည်

လုပ်ရရှာပေသည်။ ကလေးသိပ်ကာ ရေရှာထွက်ရပြန်သည်။
ပြန်လာသောအခါ ကလေးပျောက်နေတော့၏။

ဤတွင် ပဋ္ဌာမြေလူး အရူးတပိုင်း ဖြစ်ရှာရပြန်သည်။
ငိုခဲ့ရ ရှိုက်ခဲ့ရပေါင်း များလှပြီဖြစ်၍ သည်တစ်ခါ မငိုနိုင်
မရှိုက်အား မျက်ရည်များလည်း ခန်းလှလေပြီ။ တစ်ပူပေါ်
တစ်ပူဆင့်ကာ ကံဆိုးမ သွားရာ မိုးလိုက်လို့ ရွာခဲ့သည်။
ဘယ်ဝယ်စခန်း ဘယ်သို့ လှမ်းရမည်မသိ၊ ခြေဦးတည့်ရာ
ထွက်လာမိသည်။ အန္တရာယ်မကင်းသည့် တောလမ်းခရီးကို
လျှောက်နေမိသည်။ “တောတွင်းမှာ စောရဗိုလ်တစ်ဦးနှင့်
တွေ့ဆုံသည်၊ စောရဗိုလ်သည် မြင်မြင်ချင်း ကရုဏာသက်
လာသည်၊ ညှိုးရော်နွမ်းလှနေသော ပန်းကိုမှ မြတ်နိုး
ကြင်နာပြန်သည်၊ စောရဗိုလ်နောက် လိုက်ခဲ့ရပြန်သည်။

စောရဗိုလ်နှင့် သမီးကလေးတစ်ယောက် ရသည်။
တစ်နေ့တွင် အခန့်မသင့်၍ လင်မယား စကားများကြရာ
စိတ်ကြီးလှသော အမျိုးသမီးသည် ရင်သွေးငယ်ကို ကုတင်
ပေါ် ပစ်ချလိုက်၏။ ရင်သွေးငယ်ခမျာ ကြားက ခေါင်းကွဲ
ရရှာသည်။ သည်တွင် လင်သားကြောက်၍ မနေဝံ့သဖြင့်
ရာဇဂြိုဟ်သို့ ထွက်ပြေးခဲ့သည်။ သည်နောက် ရာဇဂြိုဟ်မှာ
ဖြစ်သလို နေထိုင်စားသောက်ကာ ဘဝကို ရင်ဆိုင်ရသည်။

မကြာလှပေ ရာဇဂြိုဟ်မှ လူငယ်တစ်ဦးနှင့်အကြောင်း
ပါပြန်သည်။ ထိုလူငယ်သည် နောက်တွင် အမျိုးသမီးတစ်ဦး

နှင့် လက်ထပ်ပြန်၍ မယားနှစ်ယောက် အတူထားကာ လုပ်ကိုင် ကျွေးမွေးနေသည်။ သူတို့ အိမ်ထောင်သည် ညီညွတ်၏။ သာယာ၏။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ကြင်နာကြ၏။ သူတို့ သုံးဦးသည် ကိုယ့်အကြောင်း ကိုယ် မသိကြ။ သို့သော် သွေးက သူတို့အကြောင်းကို ပြောပြနေသည်။ မရိပ်မိကြ သေး။

တစ်နေ့သောအခါ မယားကြီးလုပ်သူက မယားငယ် ကို သန်းရှာပေးသည်။ သန်းရှာရင်း ခေါင်းမှ အမာရွတ် ကလေးကို အမှတ်မထင် မြင်လိုက်သည်။ ထိုအခါ မယားကြီး သည် တစုံတခု သတိရဟန် တွေသွားသည်။ ငိုနေသည်။ မျက်လုံးအိမ်မှ မျက်ရည်တွေ ပြည့်လျှံလာကာ မိုးနှယ် ရွာချသည်။ မိမိအိမ်သား၏ အငယ်အနှောင်းဖြစ်သူကို တင်းကြပ်စွာ ဖက်ထားပြီး ရှိုက်သံကြားမှ ပေါ်ထွက်လာသော အသံကား “သမီး . . . သမီး! ငါ့သမီးမှ ငါ့သမီး” အံ့အား သင့်ပြီး ကြောင်ကြည့်နေရှာသော မယားငယ်ကို မယားကြီး က ရှိုက်ကာ ရှိုက်ကာ ဇာတ်ကြောင်းပြန်သည်။ သည်တွင် မနေနိုင်တော့ပဲ အမေ့ရင်ခွင်ကြား တိုးဝင်ကာ ခေါင်းဖြင့်ခွေ ပြီး ငိုတော့သည်။ စောရဗိုလ်နှင့် ရခဲ့သည့် သမီး၊ ယောက်ျား တစ်ဦး၏ မယားကြီး မယားငယ်အဖြစ် ပြန်လည်ဆုံတွေ့ရ သည့် အမေနှင့် သမီး . . .

ထိုအခိုက် မယားနှစ်ဦး၏ အဖြစ်ထူးကို သိရ၍
 ကြောင်ကြည့်နေသော လင်ယောက်ျားသည် မယားကြီး၏
 ပြောစကားကို နားစိုက်နေမိသည်။ ဇရပ်ပေါ်မှာ မွေးကာစ
 ပျောက်သွားသော သားကလေးအကြောင်း ပြောနေသည်။
 ယောက်ျားလုပ်သူသည် ထိုအကြောင်းကြားသောအခါ တွေ
 သွားသည်။ ငိုနေသည်။ မျက်လုံးအစုံမှ မျက်ရည်တွေလျှံကျ
 ကာ “ဘာတဲ့-ဘာတဲ့၊ ဇရပ်ပေါ်မှာ ပျောက်သွားတဲ့သူဟာ
 သား ဟုတ်လား၊ အဲဒါ အဲဒါ ကျွန်တော်ပဲ၊ ကုန်သည်
 တစ်ယောက်က ကျွန်တော်ကို ခေါ်သွားပြီး မွေးစားတာ၊
 ဒီအကြောင်း သူတို့လည်း ပြောဖူးတယ်၊ ခင်ဗျားဟာ
 ကျွန်တော့်အမေပေါ့”၊ ပြောပြောဆိုဆို လဲကျသွားသည်။
 အတန်ကြာအောင် ရှိုက်သံ ငိုသံ တစ်အိမ်လုံးညံ့နေသည်။

သူတို့သုံးဦးသည် ကြေကွဲဖွယ် ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်
 ကပြခဲ့ကြရပြီး သားအမိသုံးဦးမှ လင်မယားသုံးဦးအဖြစ်
 တကယ်ကရတော့ ဇာတ်နာလွန်းသည်။ ဘဝ၏ ကျီစားမှုကို
 တရားလွန် ခံရကြသဖြင့် ဘဝကို အလွန်အလွန် နာကြည်း
 ကြသည်။ ဘဝကို အရွံ့မုန်းတကာ အရွံ့မုန်းဆုံး ဖြစ်သူများ
 တွင် သူတို့သုံးဦးက ပိုသည်။ သားအမိဖြစ်လျက် လင်မယား
 ဖြစ်ရသည်ကိုတော့ ခွင့်မလွှတ်နိုင်အောင် နာကြည်းမိကြ
 သည်။

သားအမိ မောင်နှမမှန်း သိရသောအခါ အချစ်တဏှာ ညစ်မှ မေတ္တာစစ်ဝင်လာသည်။ အမေဖြစ်သူကို မောင်နှမ နှစ်ဦးက ဝဲယာတွဲယှက် ဖက်ထားကြသည်။ ထိုအခါ အမိ မေတ္တာစစ်ဖြင့် သားနှင့်သမီးကို ယုယစွာ ပွတ်သပ်ပြီး ရှိုက်သံကြားမှ အကြင်နာထားကာ ခေါ်လိုက်သည်။

“သား”

“သမီး”

“မေမေ”

သူတို့သည် ဘဝ၏ဒဏ်ကို လှလှကြီး ခံခဲ့ကြရသဖြင့် ဘဝကို အကြောက်ကြီး ကြောက်သွားကြလေပြီ။ မှောင်အတိ ကျလျက်ရှိသော ဘဝခရီးကြမ်းကြီးကို ဖြတ်သန်းခဲ့ကြရသဖြင့် အလင်းသို့ ရောက်လိုသောဆန္ဒ ပြင်းပြလျက် ရှိကြသည်။ ဤတွင် သူတို့စိတ်မှာ အသိဉာဏ်ရောင် ဝင်းလက်လာပြီး တစ်စုံတစ်ခုကို လမ်းညွှန်ပြလိုက်သည်။ ဆိုးအို ညှိုးလျနေသော သူတို့၏ မျက်နှာသည် အတန်ငယ် လန်းဆန်းရောင်သမ်းလာ သည်။ သူတို့သည် ဤသို့ သဘောတူ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြ၏။

“ဂေါတမမြတ်ဘုရားထံ ရှင်ရဟန်း ပြုကြစို့”

အမေနှင့် သမီးတို့သည် ဘိက္ခုနီလုပ်၍ ရဟန္တာမ အဖြစ်သို့ ရောက်ကြလေသည်။ သားလည်း ရဟန်းပြု၍ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ရောက်ကာ “ဂင်္ဂါတီရိယထေရ်” ဟု ထင်ရှား

၏။ သူတို့သည် ဘဝအပြစ်ကို နဖူးတွေ့ ခူးတွေ့ သိမြင်ကြ၍ ဘဝကို ရွံ့မုန်း ငြီးငွေ့ကာ ဘဝချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ အရောက် လှမ်းခဲ့ကြလေပြီ။

ဘဝဆိုသည်မှာ မရေတွက်နိုင်သော ဒုက္ခတို့၏ စုဝေးရာဌာနကြီး ဖြစ်သည်။ တောနက် သီခေါင် အမှောင်ကြီး မှောင်ရာဌာန ဖြစ်သည်။ အန္တရာယ်ပေါ်သည့် ပင်လယ် ကြောကြီး ဖြစ်သည်။ အလွန်မနီးသည့် ကန္တာရခရီးကြီး ဖြစ် သည်။ “မစင်သည် အနည်းငယ်ဖြစ်စေ မကောင်းသော အနံ့ရှိ၏။ ဘဝဆိုသည်မှာလည်း လက်ဖျစ်တစ်တီး အချိန် လောက်ပင်ဖြစ်စေ ချီးကျူးဖွယ် မရှိချေ” ဟု မြတ်ဘုရား ဟောကြားခဲ့ပေသည်။

ပဋိသန္ဓေနေရသည့် ဒုက္ခ၊ အိုရသည့် ဒုက္ခ၊ နာရသည့် ဒုက္ခ၊ သေရသည့် ဒုက္ခ၊ ချစ်ခင်မြတ်နိုးသည့် ပစ္စည်းဥစ္စာ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့နှင့် ကွဲရသည့် ဒုက္ခ၊ မမြင်လို မတွေ့လိုသည့် အနိဗ္ဗာရုံတို့နှင့် တွေ့ကြုံ ဆုံဆည်းရသည့် ဒုက္ခ၊ လိုချင်တိုင်း မရသည့် ဒုက္ခ အဝဝကား ဘဝမှာသာ တွေ့ရကြုံရသည့် ဒုက္ခများ ဖြစ်ပေသည်။ ဘဝဟူက ထိုဘဝ ဤဘဝ ဘယ်ဘဝမှ မကောင်းပေ။ ဤသို့ ရှုမြင်သုံးသပ် အထပ်ထပ် စဉ်းစားပါလျှင် ဘဝအပြစ်ကို မြင်လာနိုင်ပေသည်။ ဘဝအပြစ်ကို မြင်မှ ဘဝချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို မြတ်နိုးတတ်မည်။ ဘဝချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်

ကိုမြတ်နိုးတတ်မှ ဘဝမှ လွတ်မြောက်အောင် ကြိုးစားပေမည်။
ထိုသို့ ကြိုးစားမှ ချာချာလည်နေသော ဘဝစက်ဝန်းကြီး
ပြိုကွဲတန်ရပ် အဆုံးသတ်သွားမည် ဖြစ်ပါသတည်း။ ။

ဓမ္မဗူဟာစာစောင်၊ အတွဲ(၁၂)၊ အမှတ်(၁)
၁၃၃၅-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်၊ အင်္ဂါနေ့

အနန္တဝိန

□ အသျှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ

“ငါ့ရှင် ! သင့်ကုဋေကား ကြည်လင်တောက်ပြောင် လှသည်၊ အရေအဆင်းကလည်း သန့်ရှင်းဝင်းလက်နေသည်၊ ငါ့ရှင်သည် အဘယ်သူ့ကို ရည်စူး ဦးတည်ပြီး ရဟန်းပြုခဲ့ပါ သနည်း?၊ ငါ့ရှင်၏ ဆရာကား အဘယ်သူနည်း?၊ အဘယ် သူ၏ တရားကို ငါ့ရှင် နှစ်သက်ပါသနည်း?”

ဝါဆိုလပြည့်နေ့ နံနက်ခင်းသည် သာသာယာယာရှိ သည်။ ပြာလဲ့လဲ့ ကောင်းကင်ပြင်မှာ ဝှမ်းပုံကြီးအလား ဆွတ်ဆွတ်ဖြူနေသော တိမ်လွှာကြီးများ တရွေ့ရွေ့ သွားနေ သည်ကို မြင်ရသည်၊ မြိုင်ယံခင်တန်းမှ တောပန်း တောင်ပန်း တို့သည် မြင်သူ ခူးချင်အောင် ဖူးပွင့် ကြိုင်လှိုင်နေကြသည်၊ ဖြိုးဖြိုးဖျတ်ဖျတ် တောင်လေတိုက်ခတ်တိုင်း ယိမ်းနွဲ့လှုပ်ရှား

နေသော သစ်ပင်တို့ကို ကြည့်ရသည်မှာ အကပြိုင်နေကြသလို ရှိသည်။ လေဖိတိုင်း ပြိုအိလှုပ်ရှားနေသော ကောက်ပင် စိမ်းစိမ်းတို့ကလည်း မြစ်တွင်းမှာ လှိုင်းပြေပြေ ထနေသည်နှင့် တူလှသည်။

သည်အခြေမျိုးမှာ သုံးဂါဝုတ်ခန့် ကွာလှမ်းသော ဗောဓိနှင့် ဂယာအကြားရှိ လမ်းကျဉ်းကလေးပေါ်တွင် ခရီး သည်တစ်ဦး ရောက်ရှိနေသည်။ သူကား အာဇီဝကတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ဟောင်းနွမ်းညစ်ပေနေသော အဝတ်တစ်ထည်ကို အပေါ်တွင် သိုင်းခြုံထားသည်မှအပ အောက်ပိုင်းတွင် ဗလာကျင်းထားသည်။ တရော်ကင်ပွန်းနှင့် ကင်းသည့်ပြင် ဆီမသွင်း ဘီးမရှင်းပဲထား၍ ရှုပ်ထွေးနေသော ဆံကျစ်၊ ထူလပျစ်ပေါက်နေသော မုတ်ဆိတ် ကျင်စွယ်များအကြားမှ အိုမင်းရင့်ရော်နေသော မျက်နှာကို မြင်ရသည်။ အသက် အရွယ် ကြီးရင့်ခြင်း၊ ခြိုးခြံသော အကျင့်ဖြင့် ဆင်းဆင်းရဲရဲ နေခဲ့ခြင်းကြောင့် မွဲခြောက်တွန့်လိမ်နေသော အသားအရေ ရှိသည်။

“အင်း . . . မနက်ဖြန်ဆို မိုးတွင်းရောက်တော့မယ်၊ ဝက်ဟာရနေပုဒ်က လုဒ္ဒကရွာကို စောစောရောက်အောင် သွားမှပဲ၊ ငါဒကာ မုဆိုးကြီးလည်း ဒီကနေ့ မျှော်နေရောပေါ့”၊ ခရီးစဉ်ကို တွေးတောရင်း နှုတ်မှ ဖွင့်ထုတ်ရေရွတ်ကာ မုတ်ဆိတ်မွေးကို လက်တစ်ဖက်ဖြင့် ဆွဲသပ်၍ အတန်ငယ်

ခေါင်းမောပြီး ရှေ့ခရီးကို မျှော်ကြည့်လိုက်သည်။ ထိုအခါ သူ၏ မျက်လုံးအစုံသည် ပြူးကျယ်လာပြီး ခပ်သွက်သွက် လှမ်းလာသော ခြေလှမ်းသည် တုံ့ရပ်သွားသည်။

မလှမ်းမကမ်းမှ ရင်ဆိုင်လာနေသော သမဏတစ်ဦး ကို မြင်ရသည်။ ထိုသမဏသည် အရောင်ရင့်ရင့် ဆိုးထားသော သင်းပိုင်ကို ဝတ်၍ ဧကသီကို နှစ်စည်ပြုပြီး ရုံထားသည်။ ပုခုံးတစ်ဖက်တွင် သပိတ်လွယ်လျက် ရှိသည်။ ထိုသမဏ၏ အသွင်အပြင်သည် ကြည်ညိုဖွယ်ရှိ၏။ သွားလာပုံမှာ ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ ရဲရင့်၍ ဆင်ပြောင်ကြီးကဲ့သို့ ခုံညားတည်ငြိမ်သည်။ အနီးကပ် ကြည့်ရလျှင် ထူးခြားသပ္ပာယ် လှမျိုးကြွယ်သော ရုပ်ရည်သည် ပီပြင်လာသည်။ ပြည့်ဖြိုးလုံးဝန်းသော ဦးခေါင်းမှာ လက်နှစ်သစ်ခန့်ရှည်သော ပိတုန်းရောင် ဆံကေသာသည် ဦးထိပ်အလယ် လက်ယာရစ်၍ စေတီငယ်သဏ္ဍာန် စုစုချွန်ချွန် ဖြစ်လျက်ရှိသည်။ နဖူးပြင်မှာ ရွှေပြားခတ်၍ တပ်ဆင်ထားသကဲ့သို့ လှပသော သင်းကျစ်တော် ပါသည်။ သိကြားမင်း၏လေး သက်တင်ရေးကဲ့သို့ ညွတ်ကွေးသော မျက်ခုံး၊ နက်မှောင်ကျော့ကျော့ ကော့ရရော့ မျက်တောင်၊ တောက်ပြောင်သော မျက်လုံး၊ ရွှေချွန်းအလား ထင်ရှားသော နှာတံ၊ ဟင်္သာပြဒါးရည် ချင်းချင်းနီ၍ ထိညီစေ့စပ်သော နှုတ်ခမ်း၊ ခန့်ညားပြည့်ဖြိုးသော မေးတို့ဖြင့် ရှုမဝအောင် လှပသောမျက်နှာရှိသည်။

ထိုသမဏကလေးသည် အသက်အရွယ် နုနယ်လှ သေးသော်လည်း တည်ငြိမ်မှုနှင့် အသိဉာဏ်ကား ရင့်ကျက်နေ သည်။ အထက်တန်းကျသော အမျိုးအနွယ်မှဖြစ်ပြီး အံ့ဩ လောက်အောင် ထူးခြားသောသူဖြစ်ကြောင်း မြင်ရုံဖြင့် သိနိုင်သည်။ အာဇီဝကကြီးသည် ဤမျှ ထူးခြားသော ရုပ်ရည်၊ မကြုံဘူးသော တည်ကြည်မှုတို့ကြောင့် ထိုသမဏ ကလေး၏ အကြောင်းကိုသိချင်လှ၍ ဤသို့ မေးမြန်းသည်။

“ငါ့ရှင် ! သင့်ဣန္ဒြေကား ကြည်လင်တောက်ပြောင် လှသည်။ အရေအဆင်းကလည်း သန့်ရှင်းဝင်းလက်နေသည်။ ငါ့ရှင်သည် အဘယ်သူ့ကို ရည်စူး ဦးတည်ပြီး ရဟန်းပြုခဲ့ ပါသနည်း?၊ ငါ့ရှင်၏ ဆရာကား အဘယ်သူနည်း?၊ အဘယ် သူ၏ တရားကို ငါ့ရှင် နှစ်သက်ပါသနည်း?”

အာဇီဝကကြီးသည် ထိုသမဏကလေး၏ ရုပ်ရည်ကို တအံ့တဩ ချီးကျူးပြီး မိမိသိလိုသော အဖြေကိုစောင့်ရင်း ထိုသမဏကလေး၏ မျက်နှာကို အကဲခတ် ကြည့်ရှုလျက် နေသည်။ ရဲရင့်သော အဖြေလွှာသည် ထိုသမဏကလေးထံမှ တည်ငြိမ်ခုံညားစွာ ပေါ်ထွက်လာ၏။

“ငါသည် အားလုံးကို အနိုင်ယူ လွှမ်းမိုး၍ အလုံးစုံကို သိပြီးသူ ဖြစ်သည်။ အားလုံးသော တရားတို့အပေါ် လိမ်းကျံ ငြိကပ်ခြင်း အလျှင်းမရှိသည့်ပြင် အားလုံးကို စွန့်လွှတ်ပြီး ဖြစ်၏။ အတွယ်အတာ ကုန်ခန်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားအစစ် ဖြစ်သည်။ အပူခပ်သိမ်း ငြိမ်းအေး ပြီးသူ၊ ချုပ်ငြိမ်းပြီးသူ ဖြစ်သည်။”

အာဇီဝကကြီးသည် “ငါသာ တစ်ဆူတည်းသော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားအစစ်” ဟူသော ဝန်ခံချက်ကို ကြားရ၍ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဟု ဝန်ခံကြွေးကြော်နေကြသည့် ပူရဏကဿပစ သော သူတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်မိသည်။ “အင်း- ဒီသမဏသာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓအစစ် ဖြစ်နိုင်လောက်တယ်” ဟု စဉ်းစား၏။ သမဏကလေးသည် မိမိ၏ ခရီးစဉ်နှင့် လုပ်ငန်းရပ်ကိုပါ အာဇီဝကကြီးအား ဆက်လက် ပြောပြလိုက်သည်။

“ဓမ္မစက်ကြီး လည်စေရန် ကာသိတိုင်း၏ မြို့တော်သို့ ငါသွားမည်။ အမှန်တရားနှင့်စပ်၍ မမြင်စမ်းစမ်း မျက်ကန်း ပမာ ဖြစ်နေသော လောကသားတို့ထံမှာ အမြိုက်စည်ကြီးကို ရိုက်တီးပေတော့မည်”

ထိုအခါ အာဇီဝကကြီးက ရဲရင့်သောစကား ပြတ်သားသော ဝန်ခံချက်တို့ကို ကြားရ၍ “ငါ့ရှင်၏ ဝန်ခံချက် အတိုင်း ငါ့ရှင်သည် အနန္တဇိန (မဆုံးနိုင်သော ဉာဏ်ဖြင့် ကိလေသာကို အောင်နိုင်သူ) ဘွဲ့ထူးကို ခံထိုက်ပါသလော?” ဟု မေးရာ . . .

“အာသဝေါကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ရှိပြီးသူ ငါကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဇိနဖြစ်ကြလေသည်။ ငါသည် ယုတ်မာညစ်ကျ

မကောင်းမှုတို့ကို အောင်နိုင်ပြီးသူ ဖြစ်သောကြောင့် ငါသည် ဇိနအစစ်ဖြစ်ပေသည် ဥပက” ဟု မိန့်ဆို ဖြေကြားသည်။

ထိုအခါ ဥပကမည်သော အာဇီဝကကြီးသည် “ဤမျှ ရုပ်ရည်ချောမော သန်ပြန့်သူမှာ ဤလို အသိဉာဏ်မျိုး ရှိလောက်ပါပေသည်” ဟု တွေးတောအားရ မှတ်ချက်ချပြီးလျှင် “ငါ့ရှင်ပြောသည့်အတိုင်း ဟုတ်ပေရာ၏” ဟု ခေါင်း တဆတ် ဆတ် ငြိမ့်ကာ လမ်းဖယ်ပြီး ခရီးဆက်လေတော့၏။

ဓမ္မဗျူဟာစာစောင်၊ အတွဲ(၁၂)၊ အမှတ်(၄)
၁၃၃၅-ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့်စနေနေ့ (၁၄.၇.၇၃)
သာသနာနှစ် (၂၅၁၇)

ဆေးကြောပြီးသော လက်ရှိသူ

□ ကိုမာလာ

သဒ္ဓါတရားကောင်းသူ အပေးအကမ်း ရက်ရောသူကို “ပယတပါဏိ- ဆေးကြောပြီးသော လက်ရှိသူ” ဟု မြတ်စွာဗုဒ္ဓ ဟောပြောတော်မူခဲ့ပေသည်။ သဒ္ဓါတရားကောင်းသူမှာ မစ္ဆရိယ အညစ်အကြေး ကင်းစင်သန့်ရှင်းနေသဖြင့် သူ၏လက်သည် ပေးကမ်းဖြန့်ဝေရန် အသင့်ဖြစ်နေ၏။ နှမြောတွန့်တိုခြင်း အလျှင်းမရှိ၊ ပေးရ ကမ်းရလျှင် ပျော်ရွှင်နေတတ်၏။ တောင်းရ ရမ်းရ အလွန်လွယ်၏။ ပေးချင် ကမ်းချင်သည်၊ လှူချင် တန်းချင်သည်။ အနည်းဆုံး မိမိစားနေသည့် မုန့် တစ်ချပ် ငှက်ပျောသီးတစ်လုံးကိုပင် ‘ရော့၊ အင့်’ ဟု တဖဲတချိုး ခွဲဝေပေးတတ် ကျွေးမွေးတတ်သည်။ ပေးရ ကျွေးရမှလည်း ကျေနပ်တတ်လေသည်။

အများစု၏ လက်သည် သူတပါး၏ ပစ္စည်းကို ယူရာ ဌိ သွက်သလောက် ကိုယ့်ပစ္စည်းကို သူတပါးအား ပေးရာ၌မူ တွန့်နေတတ်ကြသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ ထိုသူ့သန္တာန်၌ မစ္ဆရိယအညစ်အကြေးများ စွန်းငြိ ပေရေ ညစ်ထေးနေ သောကြောင့်တည်း။ မှန်၏။ မစ္ဆရိယအညစ်အကြေး ညစ်ထေး စွန်းပေနေသောသူ၏ လက်သည် အပေး မရှိ၊ အယူသာ ရှိ၏။ ထိုသူမျိုးသည် မိမိပစ္စည်းကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ထုပ်ပိုးထားတတ်ပြီး သူတပါး၏ပစ္စည်းကိုမူ မရအရနှိုက်ယူ တတ်လေသည်။

မစ္ဆရိယသည် စိတ်ကို စွဲမို့ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်သော စေတသိက်တရားမျိုး ဖြစ်သည်။ ရရှိပြီးနှင့် ရရှိမည့် မိမိဥစ္စာ ကို လျှို့ဝှက်ထားခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ မိမိပစ္စည်း သူတပါးနှင့် ဆက်ဆံရမည်ကို မခံနိုင်ခြင်းကိစ္စ ရှိ၏။ မစ္ဆရိယသမားသည် ကိုယ့်ပစ္စည်းကို သူများပေးဖို့ နေနေသာသာ၊ ကိုင်ကြည့်သည် ကိုပင် မကြိုက်နိုင် ဖြစ်တတ်သည်။ မိမိပစ္စည်း သူတပါးအား ပေးကမ်းရန် မလွဲသာ၍ ကြုံလာပြန်လျှင်လည်း မပေးစွန့်လို တွန့်တိုနေတတ်သော သဘောဟု ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဉာဏ် အမြင်မှာ ထင်ဟပ်လာသည်။ မစ္ဆရိယတရား ဖြစ်ပွားလာ ခြင်း၏ အနီးကပ်ဆုံး အကြောင်းမှာ မိမိ စည်းစိမ်ဥစ္စာပင် ဖြစ်သည်။ မိမိ၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာကို အာရုံပြု၍ မစ္ဆရိယတရား ဖြစ်ပွားညစ်ထေးလာခြင်းဖြစ်သည်။

မစ္စရိယသမား၏ လက်သည် “ညစ်ပေနေသောလက်” ဖြစ်သည်။ မစ္စရိယအညစ်အကြေး အနည်းငယ် စွန်းငြိညစ် ပေနေလျှင် ကိုယ့်ပစ္စည်းကို ဆုပ်ကိုင်ထားလိုက်၏။ များများ ညစ်ပေလာလျှင်ကား သူများ ပေးကမ်းလှူဒါန်းနေသည်ကို အချောင် နှမြောကာ ဝင်ရောက် ဟန့်တားမိတတ်သည်။ ကဲ့ရဲ့ ပြစ်တင်မိတတ်သည်။ ကာဠအမတ်ကြီးသည် ပသေနဒီ ကောသလဘုရင် ၏ အသဒိသဒါနပွဲကို ပြစ်တင် ဝေဖန်မိ၍ အပြစ်ကြီးစွာ ရဖူးလေသည်။

မစ္စရိယသည် မိမိကိုလည်း အကျိုးမပြု၊ သူတပါး ကိုလည်း အကျိုးမပြု၊ မည်သူ့ကိုမှ အကျိုးမပြုချေ။ သို့အတွက် မစ္စရိယအညစ်အကြေးကို သဒ္ဓါရေစင်ဖြင့် ပြောင်စင်အောင် ဆေးကြောပစ်သင့်ပေသည်။ မစ္စရိယအညစ်အကြေးကင်းဝေး သန့်စင်နေသောသူကို “ဆေးကြောပြီးသော လက်ရှိသူ” ဟု ဆိုရသည်။ ဆေးကြောပြီးသော လက်ရှိသူသည် မိမိပစ္စည်း ကို ပေးကမ်း ဖြန့်ဝေရန် အသင့် ဖြစ်နေတတ်သည်။ ယူရမည် ထက် ပေးရမည်ဆိုလျှင် ပိုသွက်တတ်သည်။ ဝေဖန် ခွဲခြမ်း ပေးကမ်း လှူဒါန်းမှုတွင် မွေ့လျော်ပျော်ရွှင်တတ်သည်။ တောင်းရမ်းရ အလွန်လွယ်သည်။ မိမိအတွက် ပဓာနမထား၊ တောင်းခံလာသူအား ကြည်ဖြူရက်ရောစွာ ပေးတတ်ကမ်း တတ်လေသည်။

သီဝိမင်းသည် မိမိမျက်လုံးကိုပင် နှမြောမဖက်

ရက်ရောစွာ ထုတ်ယူလှူဒါန်းဖူးသည်။ ဝေဿန္တရာမင်းသည် မယ်တော်ဝမ်းမှ ဖွားမြင်စမှာပင် “မေမေ ! လှူချင်တယ်၊ ဘာရှိလဲ ” ဟု လက်ဖြန့်တောင်းသည်။ မယ်တော်ကလည်း ဝမ်းသာအားရပင် “ရော၊ ငါ့သား! ကြိုက်သလို လှူ” ဟုဆိုကာ ငွေတစ်ထောင်ထုပ်ကို လက်ထဲထည့်ပေးသည်။ လေးနှစ်သား အရွယ်တွင် တစ်သိန်းတန် မင်းသားဝတ်တန်ဆာများကို ကိုးကြိမ်တိတိ အထိန်းတော်များအား ချွတ်ပေးဖူးသည်။ ပေးရကမ်းရလှူဒါန်းရလျှင် ကျေနပ်ပျော်ရွှင်နေသည်။ ပေးချင်ကမ်းချင် လှူချင် တန်းချင်စိတ်သည် ထာဝရထက်သန်နေသည်။ ရှစ်နှစ်သား အရွယ်တွင် “အကယ်၍ များ တောင်းခံလာသူ ရှိလျှင် ငါ့အသည်းနှလုံးပင် ဖြစ်စေ လှူဒါန်းမည်” ဟု ကြံစည် သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်လိုက်ရာ မြေကြီးပင် သိမ့်သိမ့်ခါ အောင် တုန်လှုပ်သွားဖူးသည်။

ဆေးကြောပြီးသော လက်ရှိသူများသည် မည်သည့် အရာကိုမဆို ပေးကမ်းလှူဒါန်းရန် ဝန်မလေးကြပေ။ အသိဉာဏ်ရှိသော လူသားကို မဆိုထားဘိ၊ အလောင်းတော်ယုန်ကလေးသည်ပင် ဆေးကြောပြီးသော လက်ရှိသူဖြစ်ခဲ့၏။ မီးပုံတွင်း ခုန်ဆင်းပြီး မိမိအသားကိုပင် ရဲဝံ့စွာ လှူဒါန်းသဖြင့် လဗိမာန်တွင် ယုန်တံဆိပ် ခတ်နှိပ်ကာ ဂုဏ်ပြုခံခဲ့ရပေသည်။

“ပုခက်လွဲသော လက်သည် ကမ္ဘာကို စိုးမိုး၏” ဟု ဆိုသည်ထက် “ဆေးကြောပြီးသော လက်သည် ကမ္ဘာကို

စိုးမိုး၏” ဆိုခြင်းက ပို၍ အမှန်နှင့် နီးစပ်နိုင်ရာသည်။ အမှန်ပင် အပေးအကမ်း ရက်ရောဆေးကြောပြီးသော လက်ရှိသူတို့၏ ဂုဏ်သတင်းသည် ကမ္ဘာ့ချဉ်းအောင် တည်ရှိပေသည်။ ဘုရားတန်ဆောင်း ဂူကျောင်း ရေကန်တို့၌ ထိုသူတို့၏ အမည်များသည် ကျက်သရေရှိစွာ ပေါ်လွင်ထင်ရှားလျက် ရှိကြပေသည်။

မြန်မာပြည်သူတို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်၏ သွန်သင်ချက်ကြောင့် မစ္စရိယအညစ်အကြေး နည်းပါး၍ အပေးအကမ်း ရက်ရောကြသည်။ မရှိန္တမ်းပါးသူများကို သနားတတ်ကြသည်။ ထောက်ပံ့ပေးကမ်း ကူညီတတ်ကြသည်။ မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းများတွေ့လျှင် အတင်းဖိတ်ခေါ်၍ ကျွေးမွေးတတ်ကြသည်။ မိသားစုထမင်းပိုင်းမှ “ထမင်းသုံးဆောင်လှည့်ပါဦးဗျို့၊ ထမင်းသုံးဆောင် လှည့်ပါဦးရှင်” ဟု အတင်း မရမက ဖိတ်ခေါ်တတ်ကြသည်။

မြန်မာပြည်သူတို့သည် ဧည့်သည်လာလျှင် ကျွေးမွေး ဧည့်ခံရမှု ကျေနပ်တတ်ကြသည်။ ဘယ်အိမ်တက်တက် အနည်းဆုံး ကွမ်းဆေးလက်ဖက်ဖြင့် ဧည့်ခံလေ့ရှိကြသည်ပင်။ ထမင်းတစ်နပ် ကျွေးရန် မည်သူမျှ ဝန်မလေးတတ်ကြ။ မြန်မာပြည်သူတို့သည် ဆေးကြောပြီးသော လက်ရှိသူများ ဖြစ်ကြသည်။ မြန်မာပြည်၌ ၁၂-ရာသီလုံးလုံး ဒါနပွဲများဖြင့် စည်ကားလျက် ရှိ၏။ ဘုရားပွဲကျောင်းပွဲ ရှင်ပြုရဟန်းခံ

ဆိတ်သုဉ်းသွားသည်ပင် မရှိ၊ အလှူမင်္ဂလာပွဲအတွက် ထမင်းအိုး ဟင်းအိုးများမှာ အခိုးအငွေများ တလူလူ တက်လျက် ရှိသည်။ အကျွေးအမွေး ပေါသည်။ အလှူအတန်း များသည်။ လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်းသည် မင်္ဂလာတစ်ပါး ဖြစ်သည်။ ကမ္မဿကတာအမြင်ဖြင့် ကြည့်လျှင် ကျေနပ်အားရဖွယ် ဖြစ်သည်။ လှူဒါန်းပေးကမ်းသဖြင့် လူတစ်ဦးတည်း၏ လက်၌ ငွေကြေးပမာဏ မြောက်မြားစွာ စုပုံမနေတော့ရာ ဘောဂ ဗေဒအရလည်း ကျေနပ်စရာပင် ဖြစ်သည်။

မိမိပစ္စည်းကို လှူဒါန်း ပေးကမ်းရာ၌ နယ်နိမိတ် ကန့်သတ်ဘောင်ခတ်ထားခြင်းမရှိ၊ မိမိ စိတ်ကြည်လင်ရာ လှူဒါန်းပေးကမ်းနိုင်သည်။ အလှူ၏ အကျိုးကိုလည်း ထိုက်တန်သလောက် ရရှိနိုင်သည်ပင်။

“အို ဝစ္ဆဂေါတ္တ ! လူအား လှူဒါန်းပေးကမ်းသည်ကို မဆိုထားဘိ၊ ရေပိုးရေမွှားကလေးတွေ စားကြပါစေ ဆိုတဲ့ စေတနာဖြင့် အိုးဆေးရေ ခွက်ဆေးရေကို ရေမြောင်း ရေအိုင်တွင် သွန်ပစ်တာတောင်မှ ကောင်းကျိုးသူခ ရနိုင် ပေသည်”ဟု မြတ်စွာဗုဒ္ဓ ဟောတော်မူခဲ့ပေသည်။

သို့ရာတွင် လယ်သမားထုံးကိုကား နှလုံးမူရာသည်။ သီးနှံဖြစ်ထွန်း၍ အမြတ်များများ ရလိုသော လယ်သမားသည် မြေကောင်းရွေး၍ စိုက်ပျိုးသကဲ့သို့ ကောင်းကျိုးသူခ များများ ရလိုသော သူသည်လည်း အကျင့်ကောင်းသူ မြင့်မြတ်သူကို

ရွေးချယ် လှူဒါန်းရသည်။ ထို့ပြင် မိမိ၏ စေတနာအင်အားက လည်း ကောင်းကျိုးသူခ များစွာရရေး မရရေးတွင် အဆုံး အဖြတ် ပေးနိုင်၏။ စေတနာထက်သန်လျှင် ထက်သန်သ လောက် ကောင်းကျိုးသူခ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်နိုင်ပေသည်။

စွန့်ကြဲပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်းသည် မိမိလည်း အကျိုး ရှိ၊ သူတပါးလည်းအကျိုးရှိ၊ နှစ်ဦးနှစ်ဝလုံးပင် အကျိုးရှိပေ သည်။ နှမြောတွန့်တိုခြင်းကား မည်သူမျှ အကျိုးမရှိချေ။ “မစ္ဆရိယသမား၏ လက်ထဲရှိ ပစ္စည်းဥစ္စာများသည် ရက္ခိသ် စောင့်သော ရေကန်ကြီးသဖွယ် မည်သူ့ကိုမျှ အကျိုးမပြု” ဟု မြတ်စွာဗုဒ္ဓ ဟောပြောတော်မူခဲ့သည်။ သို့အတွက် မစ္ဆရိယ ရက္ခိသ်ကို ထုတ်နှင်ဖယ်ရှား၍ အများသုံး ရေကန်ကြီး ဖြစ်အောင် လုပ်သင့်၏။

ကျွန်ုပ်တို့သည် မစ္ဆရိယ အညစ်အကြေးကို ပြောင်စင် အောင် ဆေးကြောသုတ်သင်ကြပါစို့၊ ကျွန်ုပ်တို့၌ရှိသော ပစ္စည်းတို့ကို အများနှင့်အတူ ကြည်ဖြူစွာ ခွဲဝေ သုံးစွဲကြပါစို့၊ အများအား ပေးကမ်းဖြန့်ဝေရန် “ဆေးကြောပြီးသော လက်ရှိသူ”တွေ ဖြစ်ကြပါစို့။

ဓမ္မဗျူဟာစာစောင်၊ အတွဲ(၁၂)၊ အမှတ်(၈)
၁၃၃၅-ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်၊ သောကြာနေ့
(သာသနာနှစ်- ၂၅၁၇) (၉-၁၁-၇၂)

ဝါကျွတ်ပွဲ၏ ရှုခင်းတစ်ခု

□ အသျှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ

လွန်ခဲ့သော ၂၅၅၆-နှစ်မှ ဝါကျွတ်ပွဲ၏ ရှုခင်း
တစ်ခု. . .

ထိုနှစ် ထိုနေ့ မွန်းတိမ်းစအချိန်မှာ သင်္ကံဿမြို့
အနီးတွင် လူထုပရိသတ်ကြီးသည် ကြိတ်ကြိတ်တိုး စည်ကား
လျက် ရှိသည်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ခေါင်းဆောင်သော
သံဃာတော်ထုကြီးကလည်း လူထုရှေ့ ရောက်ရှိနေသည်။
ပရိသတ်အားလုံးသည် အားတက်သရော စောင့်မျှော်နေကြ
သည်။ လူတိုင်း၏ မျက်လုံးအစုံသည် ပြာလဲ့လဲ့ ကောင်းကင်
ကြီးကို ကြည့်၍ တစ်စုံတစ်ခုကို ရှာနေသကဲ့သို့ ရှိသည်။

လူထုပရိသတ်ကြီးသည် တိုင်ပင်မထားပဲ 'ဟယ်'
ဟု တပြိုင်နက် အော်လိုက်မိသည်။ ပြာလဲ့လဲ့ ကောင်းကင်ပြင်

ကြီးကို ထိုးဖောက်၍ ဖြူနီဝါရောင်ခြည်တန်းကြီး သုံးသွယ်
သည် ရုတ်တရက် ပေါ်လာသည်။ သင်္ကဿမြို့ တံခါးဆီသို့
ထိုးစိုက်ကျရောက်လာသည်။ ငွေစောင်းတန်း၊ ရွှေစောင်းတန်း၊
ပတ္တမြားစောင်းတန်း စောင်းတန်းကြီး သုံးသွယ်အဖြစ်
ထင်ရှားလာသည်။

မကြာမီပင် သာယာငြိမ်ညောင်းလှသည့် နတ်စည်၊
နတ်စောင်းသံများနှင့်အတူ အလယ်ဗဟို ပတ္တမြားစောင်းတန်း
မှ တစ်လှမ်းချင်း ကြွဆင်းလာသော မြတ်ဗုဒ္ဓကို ထင်ရှားစွာ
ဖူးမြင်ကြရသည်။ ရွှေစောင်းတန်းမှ နတ်များ၊ ငွေစောင်းတန်းမှ
ဗြဟ္မာများ ခြံရံလိုက်ပို့ကြသည်။ နတ်အဆိုကျော် ပဉ္စသီခ
သည် ဗေလုဝနတ်စောင်းကို သာယာငြိမ်ညောင်းစွာ
တီးလျက်၊ သုဿမနတ်မင်းကြီးသည် စာမရီသားမြီးယပ်
ကိုင်လျက်၊ သန္တုသီတနတ်မင်းကြီးက ပတ္တမြားယပ် တလွဲလွဲ
ခတ်လျက်၊ သိကြားမင်းကြီးက ဝိဇယုတ္တရ ခရုသင်းကို
ဗြဟ္မာများက ထီးဖြူတွေ မိုးလျက် လိုက်ပါကြသည်။

စောင်းတန်းဦး ရောက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် သံဃာ့
ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် မြတ်ဗုဒ္ဓကို
ဦးစွာ ကြိုဆိုဦးတိုက် နှုတ်ဆက်သည်။ ဘိက္ခုနီများမှ ဥပုလ
ဝဏ္ဏာထေရီ က ဒုတိယ၊ ပရိသတ်များက တတိယ ရှိခိုး
နှုတ်ဆက်ကြသည်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာက ဤသို့ လျှောက်
ထားသည်။

“အို မြတ်စွာဘုရား . . . ၊ ယနေ့ မြတ်စွာဘုရားကို လူနတ်အားလုံးတို့က ချစ်ခင် ကြည်ညိုကြောင်း ပြသလျက် ရှိကြပါပြီ၊ မြတ်ဘုရား၏ ဘဝမျိုးကို လိုလားတောင့်တလျက် ရှိကြပါပြီ”

ထိုအခါ မြတ်ဗုဒ္ဓက “ပိုင်နိုင်စွာ ရှုမှတ်၍ လွတ်လပ် ငြိမ်းချမ်းသော တရား၌ နှစ်ခြိုက်ပျော်ပိုက်လျက် အစဉ်သတိ ရှိသော ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်များကို နတ်လူတွေက ချစ်ခင်တောင့်တ ကြတာ ထုံးစံပဲ” ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ထို့နောက် အရှင်သာရိ ပုတ္တရာ၏ ဂုဏ်ရည်များ ပေါ်လွင်စေရန် ပြဿနာများမေး၍ အရှင်သာရိပုတ္တရာက ဖြေဆိုရာ အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ ပညာစွမ်းကို အံ့ဩချီးမွမ်းကြရသည်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ သည် အောက်ပါပြဿနာများကို မေးလျှောက်သည်။

“ဒီနေ့လောက် တင့်တယ်သည့် မြတ်ဘုရား၏ အသရေတော်ကို ရှေးကမြင်လည်း မမြင်ဖူး၊ သူများပြောသံ လည်း မကြားဖူးပါ။ မြတ်ဘုရား၏ စွမ်းရည်ကို လူနတ် တွေအားလုံး ယနေ့ လက်တွေ့ သိမြင်ကြရပါပြီ။ လွတ်လပ် သော၊ တည်ကြည်မြင့်မြတ်သော၊ ရိုးသားသော လောက ထွတ်ထား မြတ်ဘုရားကို အများအတွက် ပြဿနာ မေးလျှောက်လိုပါသည်။”

“ဖြစ်, အို, နာ, သေ ဒုက္ခတွေကို ရွံ့မုန်းလှ၍ လူသံ တိတ်ဆိတ် တောမြိုင်ရိပ်သို့ ခိုဝင်ကပ်နား အမှတ်တရား

ဖြင့် နေသော ရဟန်းအဖို့ ကြောက်စရာကောင်းသော်လည်း မကြောက်သင့်သောအာရုံ မည်မျှရှိပါသနည်း?”

“တောစခန်းမှ ဘဝလွတ်မြောက်ရေး ကြိုးပမ်းနေသော ရဟန်းက အနိုင်တိုက်ရမည့် ဘေးရန်တွေ မည်မျှ ရှိပါသနည်း?”

“ထိုရဟန်းအနေနဲ့ ဘယ်စကား ပြောသင့်၊ ဘယ်နေရာ သွားလာသင့်၊ ဘယ်အလုပ် လုပ်သင့်ပါသနည်း?”

“ထိုရဟန်းသည် အဘယ်သိက္ခာကို ခံယူကျင့်သုံးပြီး ရင့်ကျက်သောဉာဏ်ရည်၊ တည်ကြည်သော နှလုံး၊ အစဉ်သုံးသော သတိဖြင့် ငွေစင်အောင် လုပ်သော ပန်းထိမ်သည်ပမာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သန့်စင်အောင် လုပ်ရပါမည်နည်း?”

မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ အဖြေလွှာမှာ ဤသို့တည်း။

“ထက်မြက်သော ပညာ၊ ထင်စွာသော သတိဖြင့် ရဟန်းကျင့်ဝတ်၌ တည်၍ မှတ်ခြင် ယင်ရိုင်းဘေး၊ မြွေကင်းဘေး၊ လူဆိုးသူဆိုးဘေး၊ သားရဲ တိရစ္ဆာန်ဘေး၊ အယူဝါဒ မတူသော သူတို့၏ဘေး ဤဘေးငါးမျိုးနှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့သော်လည်း ရဟန်းသည် ကြောက်ရွံ့မနေသင့်။”

“အပြစ်ကင်းသော ကျင့်စဉ်ကို ရှာဖွေစူးစမ်းနေသော ရဟန်းသည် အနာရောဂါ၊ ဆာလောင်မွတ်သိပ်မှု၊ အပူဒဏ် အအေးဒဏ်တို့ကို ခံနိုင်ရမည်။”

“မခံနိုင်၍ အကုသိုလ်မှ သက်သာရာ မရှာသင့်၊ ဇွဲသန်သန် အားထုတ်သင့်၏။”

“ရဟန်းသည် ခိုးဝှက်လုယူခြင်း မပြုသင့်၊ မုသား စကား မပြောသင့်၊ သတ္တဝါတွေအပေါ် မေတ္တာထားရမည်၊ စိတ်ဆိုးစိတ်ညစ်များပေါ်လာက မကောင်းကျိုးပေးမည့် တရားတွေပဲဟု ပယ်ပစ်လိုက်ရမည်။”

“ရဟန်းသည် ဒေါသတကြီး စိတ်လိုက်မာန်ပါ မလုပ်သင့်၊ မာနမကြီးသင့်၊ ဒေါသမာနတို့ကို အမြစ်ပါမကျန် တူးဖြိုပစ်ရမည်၊ ချစ်ခြင်းမုန်းခြင်း နှစ်မျိုးကို အနိုင်တိုက်ရမည်၊ ကောင်းမြတ်သော ပီတိကို အရယူ၍ ပညာရှေ့ထား ဘေးရန်များကို တော်လှန်ပစ်ရမည်။”

“ဆိတ်ငြိမ်ရာဌာနနှင့် အလုပ်စခန်းဝယ် မပျော်ပိုက်ခြင်းကို အနိုင်တိုက်ရမည်၊ စားဝတ်နေရေးကို တွေးမိလျှင် ပစ္စည်းမဲ့ရဟန်းအဖို့ ငိုမိတတ်သည်၊ ထိုအတွေးများကို ဖျောက်ပစ်ရမည်။”

“အချိန်တန်၍ ဆွမ်းသင်္ကန်း ရလာသောအခါ ရောင့်ရဲမှုဝုဏ် မပျက်စေရန် ဒကာပမာဏ ကိုယ့်ပမာဏ သိရမည်၊ မြို့တွင်း ရွာတွင်းသို့ ရောက်သောအခါ ဣန္ဒြေထိန်းချုပ်၍ သွားရမည်၊ လူတွေက စော်စော်ကားကား ပြောလာပြန်လည်း ကြမ်းတမ်းသော စကားမျိုးဖြင့် ပြန်မပြောရ။”

“မျက်လွှာချ၍ သွားရမည်၊ ထိုထို ဤဤ လျှောက်မသွားရာ ရှုမှတ်မှု တရား အားထုတ်ရမည်၊ နီးနီးကြားကြား

နေရမည်၊ ဥပေက္ခာရှိသော တည်ကြည်မှုမျိုးရအောင် အားထုတ်ရမည်၊ မကောင်းသော အတွေးအတောများ၊ နောင်တများကို ဖြတ်ပစ်ရမည်။”

“ဆရာသမားများက သတိပေး ဆုံးမသောအခါ နှစ်သက်စွာ လက်ခံရမည်၊ သီတင်းသုံးဖော်များအပေါ် ထိပါးပုတ်ခတ်ချင်စိတ်ဟူသော ငြောင့်ကို နှုတ်ဖယ်ပစ်ရမည်၊ အပြစ်ကင်းသော စကားကိုသာ အချိန်နှင့်အချိန် ပြောရမည်၊ လူကဲ့ရဲ့ခံရမည့် အလုပ်မျိုးကို စိတ်ကူးပင် မထည့်ရ။”

“အာရုံငါးပါးမှာ စွဲကပ်တတ်သော တဏှာမြူကို ဖယ်ရှားနိုင်အောင် ကျင့်ရမည်။ သို့မှသာ အာရုံ၏ အတိုက် အခိုက်ကို ခံနိုင်မည်။”

“ငါးပါးအာရုံ ကာမဂုဏ်၌ ခင်တွယ်သော ဆန္ဒကို ဖယ်ရှား၍ အစဉ်ကပ်သော သတိ၊ လွတ်လပ်သော စိတ်ရှိ လျက် သင်္ခတတရားတို့၌ စူးစိုက်လေ့လာခြင်းဖြင့် မသိခြင်း အမှောင်ထုကို ဖြိုခွင်းရာသတည်း။”

မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ကြည်လင်ပြတ်သားသောအသံဖြင့် ဟောကြား၍ တရားတော်ကို အဆုံးသတ်လိုက်သည်။ ပရိသတ်ကြီးထံမှ တောင်ပြိုမြေအက် ဝက်ဝက်ကွဲမျှ သာဓု သံကြီး ပေါ်ထွက်လာသည်။ ဤကား လွန်ခဲ့သော ၂၅၅၆-နှစ်မှ ဝါကျွတ်ပွဲ၏ ရှုခင်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။

“ဘေးရန်တွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရပေမယ့် မကြောက်နဲ့၊ ကိုယ့်အလုပ်ကို ရဲရဲလုပ်၊ ရိုးရိုးနေ၊ စိတ်ကောင်းမွေး၊ အများ

ကောင်းကျိုး ဆောင်ရွက်၊ ဒေါသ မာန မကြီးနဲ့၊ အာဏာ မပြနဲ့၊ အကျိုးပြုသော ဝေဖန်ချက်မျိုးကို လက်ခံ၊ ငါ့အလုပ် အောင်မှအောင်ပါမလားဆိုသည့် ပျော့ညံ့သောစိတ်မျိုးကို ဖယ်ရှားပစ်၊ ကိုယ့်လမ်းစဉ်နှင့်ဆန့်ကျင်သော အလုပ်မျိုးကို စိတ်ကူးပင် မထည့်ရ” စသော သွန်သင်ချက်များသည် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၂၅၅၆-နှစ်မှ ယနေ့တိုင်အောင် လူတိုင်းအတွက် ဘဝလမ်းညွှန်များအဖြစ် တည်ထွန်းလျက် ရှိပေသတည်း။

ဓမ္မဗျူဟာစာစောင်၊ အတွဲ(၁၂)၊ အမှတ်(၇)
 ၁၃၃၅-ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်၊
 ကြာသပတေးနေ့ (၁၁.၁၀.၇၃)၊ သာသနာနှစ် (၂၅၁၇)

လက်တွေ့ကျသည့်အဖြေ

□ ကိုမာလာ

တစ်ချိန်က မဂဓသည် နယ်မြေဒေသ ကျယ်ဝန်းသည် နှင့်အမျှ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခဲ့၏။ သယံဇာတ ကြွယ်ဝ၍ ရွှေတွင်း ငွေတွင်းတို့ဖြင့် ဝင်းဝင်းလှဲနေသည်။ ဇောတိက၊ ဇဋိလ၊ မေဏ္ဍက၊ ကာကောဏ္ဍ၊ ကာကဝလိယတို့သည် မဂဓရတနာ သူဌေးကြီးများ ဖြစ်ကြသည်။ မဂဓသည် ဆန်စပါး များစွာ ထွက်၍ စားနပ်ရိက္ခာ ကြွယ်ဝ၏။ မဂဓနယ်မြေ တဝက်ခန့်ကို စပါးကွင်းများက နေရာယူထားကြ၏။ ရွှေရောင်ဝင်း၍ စပါးနံ့ သင်းနေသည်။ မဂဓသားတို့သည် လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် ကျွမ်းကျင်ကြသည်။ မဂဓလယ်ကွက်များသည် အလွန်လှပ၍ စနစ်တကျရှိ၏။ လေးထောင့်ကွက်ဖွဲ့ပုံ၊ ကွက်စဉ်ဖော်ပုံ၊ အကန့်သွင်းပုံ၊ ကန်သင်းဆည်ပုံမှာ အလွန်ခေတ်မီ၏။

တရပ်တကျေးမှ ရောက်လာသူတွေ တအံ့တဩ ငေးမောကြည့်မိကြ၏။ မဂဓသည် ကြွယ်ဝချမ်းသာသော နယ်မြေဒေသကြီးတစ်ခု ဖြစ်သည်။

နာဠန္ဒသည် မဂဓ၏ မြို့ကလေးတစ်မြို့ ဖြစ်သည်။ ရာဇဂြိုဟ်မြို့တော်နှင့် ရှစ်မိုင်ခန့်သာ ကွာဝေး၏။ အပေါ်ရုံထည်များ ဆာရီများ ရောင်းချရာ ပင်ရင်းဌာနကြီးတစ်ခု ဖြစ်သည်။ နာဠန္ဒဆာရီများသည် နာမည်ကြီး၏။ လှပခိုင်ခံ့လှူကြိုက်များသည်။ မဂဓပျိုဖြူများသည် နာဠန္ဒဆာရီကို စုံမက် မြတ်နိုးကြ၏။ တကူးတက မှာယူဝတ်ဆင်ကြသည်။ နာဠန္ဒမှ ဆာရီကုန်သည်သူဌေးကြီးသည် ဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်၏ ဥပါသကာတစ်ဦး ဖြစ်၏။ သူ၏ သရက်ဥယျာဉ်ကြီး၌ ကျောင်းဆောက်၍ ဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်အား လှူဒါန်းထားသည်။ ဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်သည် နာဠန္ဒရောက်လာတိုင်း သရက်ဥယျာဉ်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူလေ့ရှိသည်။

ဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်သည် မဂဓနယ်မြေတွင် ခရီးလှည့်ရင်း နာဠန္ဒသို့ ရောက်တော်မူလာ၏။ သရက်ဥယျာဉ်ကျောင်းမှ သရက်ပင်ပျိုတို့သည် ဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်ကို ကြိုဆိုနေကြ၏။ ဗုဒ္ဓအရှင်မြတ် ကြွရောက်လာသည့်အခါ သရက်ဥယျာဉ်သည် တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်လျက် ရှိသည်။ သရက်ပင်ပျိုများတွင် ကျက်စားနေကြသည့် ကျေးငှက်ကလေးများသည် တစာစာ မမြည် တေးမသီပဲ ကိုယ်စီ ငြိမ်သက်နေကြ၏။ တတက်တက်

နှင့် စိတ်ပျက်လောက်အောင် ဆူညံလေ့ရှိသော ရွှေဥ်နက်
ကလေးများပင် နှုတ်ပိတ်ငြိမ်သက် အိပ်စက်နေရောသလား
ထင်မှားလောက်ဖွယ် ပုန်းကွယ် ငြိမ်သက်နေကြ၏။ မှန်၏။
ဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်သည် တိတ်ဆိတ် ငြိမ်သက်မှုကို မြတ်နိုး
တော်မူ၏။ ဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်သီတင်းသုံးရာ ဌာနတိုင်းသည်
တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်နေစေမြဲပင်။ စွမ်းအင်ရှိသော ဓာတ်
သဘောတို့မည်သည် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကူးစက်ယုံ့နှံ့တတ်ရာ
ဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်၏ ဓာတ်သဘော ကူးစက်သဖြင့် သရက်
ဥယျာဉ်တစ်ခုလုံး ငြိမ်သက်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤမျှ ငြိမ်သက်သွားသော်လည်း အိပ်စက်ရာမှ
နိုးလာဘိသည့်အလား မကြာမီလှုပ်ရှားလာ၏။ ဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်
ကြွလာကြောင်း သတင်းရလျှင်ရချင်း နာဠန္ဒလူထုသည်
သရက်ဥယျာဉ်သို့ အလုအယက် ရောက်လာကြ၏။ ဗုဒ္ဓ
အရှင်မြတ်ကို နှုတ်ဆက်ကြ ကန်တော့ကြ၏။ ဗုဒ္ဓအရှင်
မြတ်၏ တရားဓမ္မကို နာယူကြ၏။ ပုစ္ဆာပြဿနာများကို
မေးလျှောက်ကြ၏။ ထိုစဉ် ပရိသတ်တွင် ပါဝင်သော နာဠန္ဒ
ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူ အသိဗန္ဓကပုတ္တသည် ဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်
ကို ခွင့်ပန်ကာ အောက်ပါ ပြဿနာတစ်ရပ်ကို မေးမြန်း
လျှောက်ထားလေ၏။

“အရှင်ဘုရား! အနောက်ဘက်တွင် ငြာဟ္မဏတွေက
မီးကိုးကွယ်တဲ့ အဂ္ဂိကဘာသာဝင်တွေပါ။ သူတို့ဟာ ကိလေ

သာ သန့်စင်အောင်ဆိုပြီး ညတိုင်း မနက်တိုင်း ရေချိုးကြ
 ပါတယ်။ ဘယ်သွားသွား ရေကရားကို အမြဲ ယူဆောင်ပြီး
 မှော်ပန်းတွေ ပန်ထားကြပါတယ်။ ဒါကတော့ သူတို့ဟာ
 ရေဖြင့် ကိလေသာ ဆေးကြောသူများဟု အများသိအောင်ပါ။
 သူတို့မှာ ယုံကြည်ချက် ဓလေ့ထုံးစံ တစ်ခု ရှိပါတယ်။ သူတို့
 ဘာသာဝင်တစ်ယောက် သေဆုံးရင် အလောင်းကို ဝိုင်းရံပြီး
 “အို အချင်း! ဗြဟ္မာလောကသို့ အရောက်သွားလော့၊ အို
 အချင်း! ဗြဟ္မာလောကသို့ အရောက်သွားလော့” ဟု
 တိုက်တွန်းကြ ဆုတောင်းကြပါတယ်။ ဤနည်းနဲ့ သေဆုံး
 သူရဲ့ ဝိညာဉ်က ဗြဟ္မာလောကသို့ ရောက်သွားတယ်လို့
 ယုံကြည်ကြပါတယ်။ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဖြစ်တော်မူတဲ့
 အရှင်ဘုရားကော တစ်လောကလုံးကို သေဆုံး ပြီးတဲ့နောက်
 ကောင်းရာသုဂတိ ရောက်အောင် ဆုတောင်း ပို့ဆောင်
 ပေးနိုင်ပါသလား?”

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်သည် အသိဗန္ဓကပုတ္တကို
 ကရုဏာလွှမ်းခြုံနေသော မျက်လုံးတော်အစုံဖြင့် ကြည့်တော်
 မူလိုက်ပြီး သာယာနူးညံ့သော အသံတော်ဖြင့် “ဒီမေးခွန်းကို
 ဖြေဆိုရန်အတွက် သင့်ကိုပဲ မေးခွန်းတစ်ခု ပြန်ပေးမယ်။
 ကြိုက်သလို ဖြေနိုင်တယ်” ဟု မိန့်တော်မူပြီး ဤသို့ မေးခွန်း
 ထုတ်တော်မူသည်။

“ရေအိုင်တစ်အိုင်ထဲ ကျောက်တုံးကြီးတစ်တုံး ပစ်ချလိုက်ပြီး ‘အို ကျောက်တုံးကြီး ! ပေါ်ခဲ့ပါ။ ကုန်းပေါ် ပြန်တက်ခဲ့ပါ’ ဟု ဝိုင်းရံ ဟစ်အော်လိုက်ရင် ဝိုင်းဝန်း ဆုတောင်းလိုက်ရင် ဒီကျောက်တုံးကြီးဟာ ပေါ်လာသလား?၊ ကုန်းပေါ်တက်လာသလား?”

“ပေါ်မလာနိုင်ပါ။ ကုန်းပေါ်လည်း တက်မလာနိုင်ပါ”

“ဘယ်လိုထင်သလဲ?၊ လူတစ်ယောက်ဟာ ရက်စက်စွာ သတ်ဖြတ်မှု၊ ခိုးယူလုယက်မှု၊ သူတပါးသားမယားစော်ကားမှု၊ လိမ်ညာလှည့်စားမှု၊ ကုန်းတိုက်မှု၊ ကြမ်းတမ်းရိုင်းပျစွာ ပြောဆိုမှု၊ အကျိုးစီးပွား ချမ်းသာသူခကို ပျက်စေနိုင်တဲ့ စကားတွေကို ပြောဆိုမှု၊ သူတပါးပစ္စည်း မတရားကြံစည်မှု၊ သူတပါးကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ရန် အကျိုးမဲ့ဖြစ်ရန် ကြံစည်မှု၊ အမြင်မှားမှုဆိုတဲ့ ဒုစရိုက်မှုတွေကို တွင်တွင်လုပ်နေတယ်၊ ဒီလို ဆိုးမိုက်နေတဲ့လူကို ဒီလူသေရင် ကောင်းရာ သုဂတိရောက်ပါစေလို့ ဝိုင်းပြီး ဆုတောင်းပေးကြမယ်၊ ‘အို . . . အချင်း ! ကောင်းရာသုဂတိသို့ အရောက်သွားလော့’ ဟု ဝိုင်းဝန်းတိုက်တွန်းကြမယ်ဆိုရင် အဲဒီလူ သေတဲ့အခါမှာ ဆုတောင်းပေးလို့ တိုက်တွန်းကြလို့ ကောင်းရာသုဂတိရောက်သွားသလား?”

“ခုနက ဆုတောင်းရုံနဲ့ ကျောက်တုံးကြီး ပေါ်မလာသလို ဒီ ဒုစရိုက်သမားဟာလည်း ဆုတောင်းရုံနဲ့တော့

ကောင်းရာသုဂတိ ရောက်သွားဖို့ မရှိဘူး၊ တဖန် ကြည့်ဦး၊ ထောပတ်အိုး ဆီအိုးကြီးကို ရေနက်နက်ထဲမှာ မြုပ်ပြီး ခွဲလိုက်ရင် အိုးကွဲ အစအနတွေဟာ ရေထဲမြုပ်ပြီး ထောပတ်တွေ ဆီတွေက ရေပေါ် ပေါ်လာမယ်၊ ဒီအခါမှာ ‘အို ထောပတ် ! အို ဆီ ! ရေထဲမြုပ်သွားပါ၊ ပေါ်မလာပါနဲ့’ ဟု ဝိုင်းပြီး တိုက်တွန်းတာနဲ့ ထောပတ်တွေ ဆီတွေဟာ ရေထဲ မြုပ်သွားကြသလား?”

“မြုပ်မသွားပါ အရှင်ဘုရား”

“ဒုစရိုက်ကို ရှောင်ကြဉ်လို့ သုစရိုက်မှုကိုသာ ပြုလုပ်နေတဲ့သူကို ‘အို . . . အချင်း ! အပါယ်ဘုံသွားလော့’ ဟု တိုက်တွန်းရုံနဲ့ အပါယ်ကျသွားရသလား?”

“ထောပတ်တွေ ဆီတွေဟာ ဝိုင်းဝန်း တိုက်တွန်းရုံနဲ့ ရေထဲ မြုပ်မသွားသလို သုစရိုက်မှု ပြုလုပ်သူဟာလည်း တိုက်တွန်းရုံနဲ့တော့ အပါယ်ဘုံ ကျမသွားပါဘူး”

“အင်း . . . သင်မေးတဲ့ မေးခွန်းဟာ သင်ကိုယ်တိုင် ဖြေဆိုခြင်းဖြင့် ပြေသွားပေပြီ” ဟု မိန့်တော်မူကာ တရားတော်ကို အဆုံးသတ်တော်မူလိုက်၏။ ပရိသတ်ထုကြီးမှ သာဓုသံများသည် လွှမ်းတက်သွား၏။ **အသိဗန္ဓကပုတ္တ**သည် ဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်ကို ဒူးထောက် ဦးညွတ်လျက် . . .

“နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းလိုက်တဲ့အဖြေပါ အရှင်ဘုရား၊ နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းလိုက်တဲ့အဖြေပါ အရှင်ဘုရား၊ မှောက်

ထားသည်ကို ဆွဲယူ လှန်ပေးလိုက်သလို၊ ဖုံးထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ပေးလိုက်သလို၊ မျက်စိလည် လမ်းမှားနေသူကို လမ်းမှန်ပြလိုက်သလို၊ အမှောင်တွင် မီးရှူးတန်ဆောင်ကြီး ထွန်းညှိလိုက်သလို ဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်၏ အဖြေလွှာကား ရှင်းလင်း ပြတ်သားလှပါပေသည်။ ယနေ့မှစ၍ တပည့်တော်ကို ဥပါသကာတစ်ယောက်အဖြစ် အသိအမှတ် ပြုတော်မူပါ”ဟု လျှောက်ကြားလေ၏။

ဓမ္မဗျူဟာစာစောင်၊ အတွဲ(၁၃)၊ အမှတ်(၂)
၁၃၃၆-ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်၊ တနင်္ဂနွေနေ့ (၅.၅.၇၄)
သာသနာနှစ် (၂၅၁၇)

မိုက်ပြစ် မိုက်ဒဏ်

□ ကိုတုလ

တစ်ဝါဖြင့် ကျွတ်ခဲ့ပြန်လေပြီ။

ဝါကျွတ်လေတိုင်း ဗုဒ္ဓအရှင်မြတ်ထံ အာဂန္တုရဟန်းတွေ လာရောက်ကန်တော့ကြစမြဲ ဖြစ်၏။ ယခုလည်း ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ် သီတင်းသုံးရာ သာဝတ္ထိမြို့၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သို့ အာဂန္တုရဟန်းများ ရောက်လာမစဲ တဖွဲဖွဲ ရှိ၏။

အချိန်ကား နေဝင်ရီတရော၊ နေမင်းကြီးသည် တိမ်မြူကလေးများကို ကြက်သွေးရောင်ဖြင့် ပက်ဖျန်းကျီစယ်ခဲ့၍ မိုးကုတ်စက်ဝိုင်းသို့ ငုပ်လျှိုးပြေးဝင်သွားရိုး ဖြစ်၏။ ယနေ့မှ တိမ်မဲကြီးက အနိုင်ကျင့်လိုက်သဖြင့် မချင့်မရဲဝင်သွားရ၏။ ရှစ်ခွင်ဒိသာမှ မိုးသားတိမ်လိပ်တွေ

တရိပ်ရိပ် တက်လာကြ၏။ မျက်စဉ်းညိုရောင် တိမ်တောင် ထက်မှ လျှပ်စစ်နွယ်များသည် ယှက်လိမ်မြူးကွန်လူးလွန် လျက် ရှိကြ၏။ မိုးသားတိမ်လိပ်များက ည ကောင်းကင်အားလုံး ကို အုပ်ဖုံးလိုက်သည်။ ဂျိုးဂျိုးဂျိမ်ဂျိမ် မိုးချန်းသံ တည်ညံ့၊ မိုးရွာသံက မစဲ။ သဲသဲမဲမဲ ရွာချလျက် ညကို စိုးမိုးထား၏။

အရုဏ်တက်ပြီ၊ မိုးလည်း စင်စင်လင်းလေပြီ၊ မိုးသား တိမ်ရိပ်တွေလည်း ကင်းလေပြီ၊ နံနက်ခင်းအလှသည် အေးမြ တည်ငြိမ်လျက် ရှိသည်၊ သာယာကြည်နူးဖွယ် အတိ ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ် အာဂန္တုများသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတွင်း လှည့်ပတ် ကြည့်ရှုကြပြီး ဗုဒ္ဓအသျှင်မြတ်ထံ ဝင်ရောက်လာကြ၏။

“ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား! ဦးပါလ သည် စင်္ကြံလျှောက်ရင်း ပိုးကောင်တွေ နင်းသတ်ထားပါ တယ်ဘုရား”

အာဂန္တုရဟန်းများသည် မိမိတို့ မြင်တွေ့ခဲ့သော ဇေတဝန်ကျောင်းမှ ပြစ်ချက်တစ်ခုကို ဗုဒ္ဓအသျှင်မြတ်အား တိုင်ကြားလျှောက်ထားကြ၏။

“စင်္ကြံလျှောက်ရင်း ဦးပါလ ပိုးကောင်တွေ နင်းသတ် နေတာကို သင်တို့ကိုယ်တိုင် မြင်ခဲ့ကြသလား”

“ဒီလိုတော့ မမြင်ခဲ့ပါဘုရား၊ ဦးပါလ စင်္ကြံလျှောက်တဲ့ နေရာမှာ ပိုးကောင်သေတွေ မြင်ခဲ့ရ၍ လျှောက်ခြင်းဖြစ်ပါတယ် ဘုရား”

“နင်းသတ်နေတာ သင်တို့ကိုယ်တိုင် မမြင်ခဲ့သလို ဦးပါလဟာ ဒီပိုးကောင်တွေကို မြင်ရှာတာ မဟုတ်ဘူး၊ သူ့မှာ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ဖြစ်နေပေမယ့် မျက်စိ နှစ်ကွင်း အလင်းမရရှာတော့ဘူး”

ထိုအခါ အာဂန္တုများသည် “ရဟန္တာကို တို့အပြစ်တင် မိပြီ” ဟု ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်သွားကြ၏။ ဦးပါလဟာ ရဟန္တာ ဖြစ်လောက်အောင် ကုသိုလ်ကောင်းပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်းမရပဲရှိသည်ကိုလည်း သိချင်ကြ၏။

“ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား! ဦးပါလဟာ ရဟန္တာဖြစ်လောက်အောင် ကုသိုလ်ကံတွေရှိပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် မျက်စိကွယ်ရရှာပါသလဲဘုရား?”

“ရဟန်းတို့. . . “ကမ္မဿကာ သတ္တာ” လို့ သင်တို့ကို ငါ မကြာခဏသွန်သင်ခဲ့တယ်မဟုတ်လား၊ ရှေးဘဝက သူလုပ်ခဲ့တဲ့ ကံဆိုးရဲ့ အကျိုးအမွေပဲပေါ့၊ အတိတ်က မိုက်ပြစ်မိုက်ဒဏ်တွေကို ခုထိ ခံနေရတယ်ပေါ့လေ. . . ”

ဗုဒ္ဓအသျှင်မြတ်သည် ဤမျှဖြင့် စကားကို ရပ်တန့် ထားလိုက်၏။ အာဂန္တုရဟန်းများသည် “ဦးပါလ၏ ရှေးဘဝ ဇာတ်လမ်းကို နာလိုကြပါကြောင်း” လျှောက်ထားကြ၏။

“ဒါဖြင့် ကောင်းပြီ၊ သေချာစွာ နားထောင်ကြ” ဟု မိန့်၍ ဦးပါလ၏ အတိတ်ဘဝဇာတ်လမ်းကို ဟောကြားတော် မူသည်။

ကျေးရွာတစ်ရွာမှ ဆေးဆရာတစ်ဦးသည် အဖြင့်ဆေးကု၍ အသက်မွေးသည်။ သမုဒ္ဒရာဝမ်းတစ်ထွာကို ကျောင်းသည်။ ဇနီးမယားနှင့် သမီးသားတို့ကို ကျွေးသည်။ မိသားစု ဝမ်းဝရေး ခါးလှရေး မနည်း ရုန်းကန်ရ၏။ ခက်သည်မှာ မကျန်းမာသူရှိမှ ဆေးကုရသည်။ ထိုခေတ်က လူတွေကလည်း ကျန်းမာရေးကောင်းကြ၏။ ကိုယ့်ရွာတွင် ကိုယ်ကုပ်နေ၍ ဝမ်းလည်း မဝ၊ ခါးလည်း လှမည် မဟုတ်၊ နယ်စုံလှည့်၍ ဆေးကုဖို့ အကြံထုတ်ရ၏။

ရွာတစ်ရွာရောက်၍ လူနာတစ်ယောက်တော့ တွေ့ပြီ။ မျက်စိဝေဒနာရှင် အမျိုးသမီးတစ်ဦးတည်း။ ဝေဒနာရှင်နှင့် တွေ့ဆုံ၍ ရောဂါကို စမ်းသပ်ကြည့်သည်။ ဆေးတွေ လျှင်ပျောက်နိုင်သည်ဟု သိ၏။ “ပျောက်အောင် ကုနိုင်ပါတယ်” ဟု အာမခံ၍ ဆေးဖိုးဝါးခအတွက် စကားပြောကြည့်သည်။

“ကုသာကုပါ ဆရာရယ်၊ ကျွန်မမျက်စိသာ အကောင်းပကတိ ဖြစ်ရင် ရှိပစ္စည်း ပုံအပ်ပြီး လူပါ ကျွန်ခံပါမယ်”

ဆေးဆရာသည် ဆေးဖိုးဝါးခ စိတ်ကြိုက်ရမည်ဟု ယူဆ၍ အစွမ်းထက်သော မျက်စဉ်းကို ပေးခဲ့၏။ တစ်ပတ်အတွင်း ပျောက်မည်ဟု အာမခံ၍ ပြန်လာခဲ့သည်။ တစ်ပတ်ပြည့်ပြီး ဆေးဆရာသည် လူနာရှင်ထံ ဆေးဖိုးဝါးခတောင်းရန် အိမ်မှ ထွက်လာခဲ့သည်။ မျက်စိရောဂါရှင်လည်း မျက်စိ

အကောင်းပကတိဖြစ်နေလေပြီ။ သို့သော် ဆေးဆရာအကြိုက်တွင် ဝေဒနာရှင် မျက်ဖြူဆိုက်လေပြီ။

“အင်း . . . ငါ့တော့ ခက်ပြီ၊ ဒီဆရာကလည်း ငွေသိပ်မက်ပုံရတယ်၊ တကယ်တော့ ငါ အပြောလွန်သွားတာပဲ၊ နှုတ်လွန် ကျွန်ဖြစ်ကိန်း ဆိုက်နေမလား၊ တတ်နိုင်ပါဘူးလေ၊ မီးစင်ကြည့် ကရမ္မာပဲ”

“ဟော ဆရာ လာပြီ၊ ဆရာ လာပြီ”

“မျက်စိ ဘယ်နှယ်နေသေးလဲ ဟေ့၊ ပျောက်ပြီ မဟုတ်လား?”

“ဆရာရယ် ! ဆရာ့မျက်စဉ်းခတ်တာ အစကတော့ သက်သာသလိုလိုပါပဲ၊ နောက်တော့ မနေနိုင်လောက်အောင် ကျိန်းစပ်လာတယ်ဆရာ၊ ဒါနဲ့ ဆက်ပြီး မခတ်ဝံ့တော့ဘူး”

ဝေဒနာရှင်အမျိုးသမီးသည် သဏ္ဍာန်လုပ် သရုပ်တူစေပြီး အခန်းတွင်းဝင်၍ အိပ်ယာတွင် လှဲနေလိုက်၏။

“အမလေး၊ ကျွတ် ကျွတ် ကျွတ်”

ဆေးဆရာကလည်း အပါးပင်။ ဆေးဖိုးဝါးခ မပေးချင်လို့ တစ်ပတ်ရိုက်မှန်း နားလည်လိုက်၏။ ပြန်းကနဲ ယမ်းပုံမီးကျ ဒေါသမီးလောင်သည်၊ သို့ရာတွင် ဒေါသဆင်ရိုင်းကို ချွန်းအုပ်လိုက်ပြီး ပညာရှိနှိပ်စက်နည်းသို့ ဗျူဟာပြောင်းလိုက်၏။

“သည်လိုဆို ငါ့နှမ ဘာမှမပူပါနဲ့၊ တစ်ဆေးမပျောက် တစ်ဆေးပေါ့၊ မျက်စဉ်းတစ်မျိုးပြောင်းပေးမယ်၊ ဆေးဖိုးဝါးခ က အရေးမဟုတ်ပါဘူး”

ဆေးဆရာသည် ကိုယ့်အကြံနှင့် ကိုယ် ပြုံးမိ၏။ ဝေဒနာရှင်ကလည်း “ပိုင်လိုက်လေ ငါ့နှယ်”ဟု ကြိတ်၍ ရယ်သည်။ ထိုအပြုံးနှင့် အရယ် ဘယ်ဟာက ရက်စက် သနည်း၊ စောင့်ကြည့်ရမည်၊ အိမ်ရောက်၍ မယားကို တီးတိုး ပြောသည်၊ မယားက ကန့်ကွက်စကား ဆို၏။

“အိုရှင် . . . မတော်တာ၊ မရက်စက်ပါနဲ့ လူ တစ်ယောက်ကို ဒါလောက် . . . ”

“ဒီလိုကောင်မမျိုး ဒါမှ မှတ်မှာကွ”

ပြောပြောဆိုဆို နေရာမှ ထ၍ ဆေးအိတ်ကို ယူပြီး အိမ်မှ ထွက်ခဲ့သည်။ ဝေဒနာရှင်တို့ အိမ်သို့ ရောက်ပြီ၊ ဆေး ဆရာသည် ရယ်ရယ်မောမော ပြောသည်။

“ငါ့နှမ၊ တစ်ဆေးမကောင်း တစ်ဆေးပေါ့၊ မပျောက် မှာ မပူနဲ့၊ ဆရာက အာမခံနဲ့ ကုတဲ့ဥစ္စာ၊ ငါ့နှမထက် ဆိုးတာ တွေတောင် ပျောက်တာတွေ ဒုနဲ့ဒေး၊ ရော့ . . . ငါ့နှမ၊ ဒီမျက်စဉ်းလေး ခတ်လိုက်”

မျက်စဉ်းကို ခတ်လိုက်ပြီ၊ “ကဲ . . . ဆရာပြန်ဦးမယ်၊ ကိစ္စလေး ရှိသေးတယ်”ဟု ပြောပြောဆိုဆို ရယ်ရယ်မောမော ထွက်လာခဲ့၏။ ဝေဒနာရှင်ကား တစ်ပတ်ရိုက်ခံရလေပြီ။

‘မျက်စဉ်းခတ်ပြီး မကြာခင်ပင် မျက်စိနှစ်ဖက်လုံး ကျိန်းစပ် လာသည်။ နီရဲရောင်အမ်းလာသည်။ နှစ်ရက်လောက်အကြာ တွင် မျက်စိအခြေအနေ ပိုဆိုးလာသည်။

မျက်လုံးမှ သွေးများ စီးကျလာ၏။ မျက်လုံးအိမ်ကြီး သည် တဖြည်းဖြည်းရှုံ့ပြီး ချိုင့်ဝင်သွားလေပြီ။ မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်းမရတော့ပြီ။

“ရဟန်းတို့! ဦးပါလသည် ယခုလိုဆေးဆရာဘဝက အသပြာဆရာပီပီ ဆေးဖိုးဝါးခအတွက် ဤမျှ မိုက်မဲခဲ့၏။ ရက်စက်ခဲ့၏။ ဒီမိုက်ပြစ်မိုက်ဒဏ်တွေ ဘဝအတန်တန် ခံခဲ့ရလေပြီ။ ယခုဘဝမူကား နောက်ဆုံးမိုက်ကြွေးဆပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရဟန်းတို့ စိတ်ဆိုးစိတ်မိုက်ဖြင့် လုပ်သမျှဟာ ဤသို့ ဒုက္ခနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည်သာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သင်တို့သည် ဘဝသင်ခန်းစာယူပြီး ဤနီတိဂါထာကို ကျက်မှတ်ကျင့်သုံးကြရမည်”

မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ၊ မနောသေဋ္ဌာ မနောမယာ။
မနသာ စေ ပဒုဋ္ဌေန၊ ဘာသတိ ဝါ ကရောတိ ဝါ။
တတော နံ ဒုက္ခမဇ္ဇေတိ၊ စက္ကံ’ဝ ဝဟတော ပဒံ။

“ခံစားမှု မှတ်သိမှုသဘောတွေကို စိတ်က ရှေ့ဆောင် နေ၏။ စိတ်က ကြီးပျားနေ၏။ စိတ်က ဖန်တီးနေ၏။ အကယ်၍

ဆိုးမိုက်သည့် စိတ်မျိုးဖြင့် ပြောလိုက်မိ လုပ်လိုက်မိမည်ဆို
ပါက သည့်အတွက် ဆင်းရဲဒုက္ခသည် သူ့နောက်က လိုက်နေ
ပေမည်၊ လှည်းက၊ထားသည် နွားကြီး နောက် လှည်းဘီးကြီး
လိမ့်လိုက်နေသလိုပင်တည်း။”

ဓမ္မဗျူဟာစာစောင်၊ အတွဲ ၁၄၊ အမှတ် ၁
၁၃၃၆ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလပြည့်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ (၂၆.၃.၇၅)
သာသနာနှစ် ၂၅၁၈

ကြည်ညိုစိတ်၏ တန်ဖိုး

□ ကိုတုလ(စစ်ကိုင်း)

(၁)

ယနေ့ကား လူတိုင်း အံ့ဩရသောနေ့ ဖြစ်၏။ ထူးဆန်းသောသတင်းကို ကြားရသည်။ သာဝတ္ထိမြို့ ရပ်ကွက် တစ်ခုမှ လူတွေ စုပြောနေကြသည်။ သတင်းထူးကို ပြောကြသည်။ ဝေဖန်ကြသည်။ ထင်မြင်ချက်တွေနှင့် ဖွင့်ကြသည်။

“မယုံရေးချ မယုံဗျာ၊ ဒီလောက် နှမြောတဲ့ လူကပ်စေးနဲ့ကြီးက ဘုရားအမှူးရှိတဲ့ သံဃာတွေကို ဆွမ်းစားပင့်သတဲ့၊ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မဖြစ်နိုင်ဘူး”

“အရမ်း မပြောကြနဲ့ဦးဗျ၊ သူ့အိမ်မှာ ဆွမ်းတွေ ဟင်းတွေ ချက်ပြုတ်နေတာတော့ တကယ်ပဲ”

“ဟေ့ ဟေ့ ! ဟိုမှာ မြင်ရဲ့လား၊ ဘုရားကြွသွားတယ်၊ သံဃာတော်တွေနဲ့”

မျက်စိလျင်သူက သံဃာများ စီတန်းလျက် အဒိန္နပုဗ္ဗက၏ အိမ်ဘက်သို့ ဆွမ်းစားကြွသွားသည်ကို ကြည့်ပြီး ပြောလိုက်သည်။ လူတိုင်း၏ မျက်လုံးအစုံသည် တစ်နေရာတည်းသို့ စုပြုံရောက်သွားကြသည်။ ဗုဒ္ဓအသျှင် မြတ်သည် သံဃာတော်များနှင့်အတူ အဒိန္နပုဗ္ဗက အိမ်မှာ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးလျက် ရှိ၏။ ပစ္စည်းကို အလွန်နှမြော၍ မည်သူ့ကို ဘာတစ်ခုမှ ‘ရှော့ အင့်’ဟု မပေးဘူးသော လူ့ကပ်စေးနှံ ကြီး၏ ဆွမ်းကျွေးပွဲသို့ တအံ့တဩ လာကြည့်ကြသည်။ အကဲခတ်ကြ လေ့လာကြသည်။ သတင်းထူး၍ လာကြည့်သူ တွေ တစတစ များလာကြသည်။ အဒိန္နပုဗ္ဗကအိမ်မှာ မဖိတ်ပဲ ဧည့်ပရိသတ်တွေ ရောက်နေကြပြီး အလှူမင်္ဂလာ ပွဲကြီးတစ်ခုအလား စည်ကားလျက်ရှိ၏။

ဗုဒ္ဓအသျှင်မြတ်နှင့် သံဃာတော်များ ဆွမ်းဘုဉ်းပေး၍ ပြီးကြပြီ၊ သို့တိုင်မြို့လူထုသည် မပြန်ကြသေး၊ ဗုဒ္ဓအသျှင် မြတ်၏ တရားတော်ကို နာလိုကြ၏။ အဒိန္နပုဗ္ဗက၏ အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်လိုကြ၏။ သံဃာတော်များသည် သပိတ်ရော လက်ပါ စင်ကြယ်စွာ ဆေးကြော၍ ဗုဒ္ဓအသျှင်မြတ်ကို အရိုအသေပေးကာ တိတ်ဆိတ်စွာ ထိုင်နေကြသည်။ အဒိန္နပုဗ္ဗကသည် ဗုဒ္ဓအသျှင်မြတ်၏ အနီးသို့ ချဉ်းကပ်၍-

“အသျှင်ဂေါတမ! ခွင့်ပြုရင် ပြဿနာတစ်ခု မေးချင်ပါ တယ်”ဟု ခွင့်တောင်း စကားဆိုသည်။

“မေးချင်တာ မေးနိုင်ပါတယ်”

“အသျှင်ဂေါတမ! ကိုယ်တော်တို့ကို မလှူဒါန်းပဲ မပူဇော်ပဲ ကိုယ်တော်တို့တရားကို မကြားနာပဲ ဥပုသ်မစောင့်ပဲ စိတ်ထဲက ကိုယ်တော်တို့ကို ကြည်ညိုရုံ သက်သက်နဲ့ နတ်ပြည်ရောက်တဲ့သူ ရှိနိုင်ပါသလား?”

“ဘာဖြစ်လို့ တို့ကို မေးပြန်သလဲ၊ သင့်သားကိုယ်တိုင်က ပြောပြလိုက်တယ် မဟုတ်လား ?”

“ဘယ်တုန်းကလဲ အသျှင်ဂေါတမ”

“စောစောက သုသာန်နားမှာ ဒီအကြောင်းတွေ ပြောပြီး သင့်သားရဲ့ တိုက်တွန်းချက်အရ တို့ကို ပင့်တာ မဟုတ်လား ?”

ဗုဒ္ဓအသျှင်မြတ်သည် အဒိန္နပုဗ္ဗက၏ လျှို့ဝှက်ချက်များကို ခရေစေ့တွင်းကျ ဖွင့်ဟမိန့်တော်မူသည်။

(၂)

“လူကလေးရေလူကလေးရေ ! ဘယ်များ နေရှာပါလိမ့် လူကလေးရယ် အီး . . . အီး . . . ”

အရုဏ်တက်၍ လင်းကြက်တွန်လေပြီ၊ သာဝတ္ထိမြို့ သုသာန်မြေကား သစ်ချုံ အုပ်ဆိုင်၍ မှိုင်းညိုညို ရှိ၏။

လူသူကွင်းရှောင်၍ ခေါင်လှ၏။ မသိုးမသန် ထိတ်လန့်ဖွယ်ရာ ဖြစ်သည်။ သာယာသော နံနက်ခင်းပင် ဖြစ်စေ၊ သုသာန် မြေကား ထာဝရကျက်သရေ ကင်းမဲ့နေသည်။ ဘာသာ ဟစ်ကြွေး ကျေးဇူးတိုတွန်သော တေးသည်ပင် သာယာဖွယ် မရှိ၊ လင်းကြက်ဆော်သည်နှင့်အတူ အဒိန္နပုဗ္ဗက၏ ငိုကြွေး သံကား ပေါ်လာစမြဲ ဖြစ်သည်။ တစ်ဦးတည်းသော သား ကလေးအတွက် ရတက်မဆုံးနိုင်သော ကြေကွဲမှုဖြင့် နေ့စဉ် ငိုပွဲဆင်လာသည်။

အဒိန္နပုဗ္ဗကသည် သွားလေသူ သားကလေး၏ မြေပုံအနီးဝယ် အားရအောင်ငိုပြီး သုသာန်ပြင်ဘက်သို့ တစ်လှမ်းချင်း ထွက်လာခဲ့သည်။ သုသာန်အပြင်သို့ ထွက်မီ လျှင် ထွက်မီချင်း ကြားရသောအသံနှင့် မြင်တွေ့ရသော မြင်ကွင်းတို့က သူ့ခြေလှမ်းကို တုံ့ရပ်သွားစေသည်။ ဝတ်ကောင်း စားလှနှင့် လူလင်လေးတယောက်သည် အလွန်နာကြည်းစွာ ရှိုက်ကြီးတင် ငိုကြွေးနေလေ၏။

“ဆန်းလိုက်ပါတီ ဒီသူငယ်၊ ဘာလို့များ ငိုနေပါလိမ့်”

သိချင်စိတ်က နှိုးဆော်သဖြင့် ငိုကြွေးနေသော လူလင်လေးအနီးသို့ သွားသည်။ ကိုယ်ချင်းစာကာ သူ့ဒုက္ခကို မေးကြည့်မိ၏။ အပူသည်ချင်း အဖော်ညှိကြည့်၏။

“ကျွန်တော့ဒုက္ခက တခြားမဟုတ်ပါဘူး ဘာဘရဲ့၊ ကျွန်တော့်မှာ အလွန်လှပတဲ့ ရွှေလှည်းအိမ်ကြီး ရှိထားပါ

တယ်၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီလှည်းအိမ်နဲ့ တော်တဲ့လှည်းဘီးက မရှိဘူးဗျ၊ လှည်းဘီးမရရင် ကျွန်တော်တော့ သေရမှာပါပဲဗျာ”

အဲဒီနံ့ပူဗွေကသည် သူများအလှည့်တွင် သူက တရား ချသည်၊ ဖျောင်းဖျသည်၊ ကြင်နာဆပွား အားပေးစကား ဆိုသည်။

“ဪ- ဒါကြောင့်လား၊ ဒါအတွက်တော့ မပူနဲ့၊ ဘာဘက မင်းကို လှည်းဘီးကြီး လုပ်ပေးမယ်၊ ရွှေလှည်းဘီး ကြိုက်သလား၊ ငွေလှည်းဘီး ကြိုက် သလား၊ လိုချင်တာသာ ပြော၊ ဘာမှာ ရွှေတွေ ငွေတွေ ပေါတယ်၊ ဘာမှာ အခု အမွေခံ သားသမီးရှိတော့တာ မဟုတ်ဘူး၊ မောင်ရင့် ကြည့်ရတာလည်း ငါ့ရဲ့သွားရှာသူ သားလေးနဲ့ တူလိုက်တာ ကွယ်”

“ဘာပြောတဲ့ ရွှေလှည်းဘီးလည်း မလိုချင်ပါဘူး၊ ငွေလှည်းဘီးလည်း မလိုချင်ပါဘူး၊ ကျွန်တော်လိုချင်တဲ့ လှည်းဘီးက ကောင်းကင်က လနဲ့ နေပဲ၊ လနဲ့ နေကို လှည်းဘီးလုပ် တပ်ရမှ ကျွန်တော့ လှည်းအိမ်ကြီးလှမှာ”

“ဟာ . . . မင်းဟာ တယ်မိုက်တဲ့ ကောင်လေးပဲ၊ မဟုတ်တာ သွားတမ်းတလို့ ရမလား၊ လနဲ့နေကိုတော့ မင်းသေတောင် မရဘူး”

“ဘာဘရယ်! ဘာဘဲ စဉ်းစားကြည့်ပါ၊ ကျွန်တော် လိုချင်လို့ ငိုပြီး တမ်းတနေတဲ့ လ နေ ဟာ အထင်အရှား

မြင်နေရတာပါ။ ကျွန်တော်က မြင်နေရတဲ့ လနဲ့နေကို လိုချင် လို့ ငိုတယ်။ ဘာဘာကတော့ သေသွားတဲ့သားကို မမြင်ရပဲ ဘယ်နေမှန်းလဲ မသိ၊ ရမ်းငိုနေတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော်နဲ့ ဘာဘာ ဘယ်သူက ပိုမိုက်ရာကျလဲဗျာ”

“ဟေ ”

အဒိန္နပုဗ္ဗက၏ နှုတ်မှ အာမေဓိတ်သံ ထွက်လာသည်။ လုလင်လေး၏စကားက သူ့ကို အလေးအနက် စဉ်းစားစေ၏။ ဖြောင့်ဆိုဝန်ခံစေ၏။

“ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ်၊ ဘာဘာက ပိုမိုက်ရာ ကျပါ တယ်။ ဒီနေ့ကစပြီး ဘာဘာ မငိုတော့ဘူး၊ ဘာဘာ နားလည်ပြီ နားလည်ပြီ”

အဒိန္နပုဗ္ဗကသည် လုလင်လေးအား ကျေးဇူးစကားကို အားရပါးရ ဆိုနေသည်။ လုလင်လေး၏ အမည်နာမနှင့် နေရပ်တို့ကို မေးမြန်းနေသည်။ လုလင်လေးသည် မေးသမျှ ဖြေ၍ တစ်စုံတစ်ခု ပြောပြပြီးလျှင် ထွက်ခွာသွားလေသည်။ **အဒိန္နပုဗ္ဗကသည်** ကျောပေးထွက်ခွာသွားသော လုလင်လေး ကို မျက်စိတဆုံးကြည့်၍ တစ်ဦးတည်း ရပ်နေရစ်သည်။

အဒိန္နပုဗ္ဗကသည် သူ့မျက်စိကိုလည်း သူ့မယုံတော့၊ သူ့နားကိုလည်း သူ့ အားမထားတော့၊ ကိုယ်တိုင်တွေ့ရသည့် ကိုယ်တွေ့အဖြစ်အပျက် ဖြစ်ပါလျက် အိပ်မက်လေလားဟု

စဉ်းစားနေမိ၏။ သို့သော် လုလင်လေး၏ ရုပ်သည် သူ့မျက်စိထဲက မထွက်၊ ပြောသွားသော အသံကိုလည်း နားက ကြားလျက် . . .

“ကျွန်တော်ဟာ ဘာဘရဲ့သား ကုဏ္ဍလီ လေ။ ကျွန်တော် အသည်းအသန်ဖြစ်နေတုန်း ဘုရားဂေါတမဟာ ကျွန်တော်တို့ အိမ်နားက ဖြတ်ပြီး ကြွသွားတယ်။ ဘုရားဂေါတမကို မြင်လိုက်ရတော့ ‘ဪ . . . တယ်ထူးမြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါလား’ ဟု ကြည်ညိုစိတ် ဖြစ်သွားမိတယ်။ ရောဂါကို ခေတ္တမေ့ပြီး ကျွန်တော့စိတ်တွေဟာ ဘုရားဂေါတမကို အာရုံပြုပြီး အတော်ကြာအောင် ကြည်နူးနေမိတယ်။ ဒီနောက်တော့ ကျွန်တော် ဘာမှမသိတော့ဘဲ ခုဘဝ ရောက်လာရော၊ လောကမှာ ဘုရားဂေါတမသာ ဘုရားစစ် ဘုရားမှန် ဖြစ်တယ်။ မယုံ မရှိပါနဲ့၊ ယနေ့ပဲ ဘုရားဂေါတမကို သွားရောက်ဆည်းကပ်ပါ”

(၃)

ဗုဒ္ဓအသျှင်မြတ်က ဖြစ်ကြောင်းကုန်စင်ကို လှစ်ဟတော်မူလိုက်သည်။ အိန္ဒိယပုဂ္ဂိုလ်သည် ဟုတ်မှန်ကြောင်း ဝန်ခံ၏။ “ဘုရားကြည်ညိုစိတ်၏ တန်ဖိုးဟာ အနည်းဆုံး

နတ်ပြည်ရောက်နိုင်တယ်၊ ဘာဝနာလမ်းဖြင့် ဆက်လှမ်းပါမူ
မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တိုင် ရောက်နိုင်တယ်”ဟု မိန့်ကြားပြီး နိတိ
ဂါထာကို သင်ကြားတော်မူလိုက်၏။

မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ၊ မနောသေဋ္ဌာ မနောမယာ။
မနသာ စေ ပသန္ဓေန၊ ဘာသတိ ဝါ ကရောတိ ဝါ။
တတော နံ သုခမန္ဓေတိ၊ ဆာယာဝ အနုပါယိနီ။

“ခံစားမှုမှတ်သိမှု စေ့ဆော်မှုသဘောတွေကို စိတ်က
ရှေ့ဆောင် - စိတ်ကကြီးမှူး - စိတ်က ဖန်တီး၏၊ အကယ်၍
ကြည်လင်သော စိတ်ဖြင့်ပြောလိုက်မိ- လုပ်လိုက်မိပါမူ
သည့်အတွက် ချမ်းသာသုခသည် ထိုသူ့နောက်က မစွန့်မခွာ
အရိပ်ပမာ လိုက်နေမည်သာတည်း။”

ဓမ္မဗျူဟာစာစောင်၊ အတွဲ(၁၄)၊ အမှတ်(၂)
၁၃၃၇-ခုနှစ်၊ တန်ခူးလပြည့်၊ သောကြာနေ့ (၂၅-၄-၇၅)
သာသနာနှစ် (၂၅၁၈)

